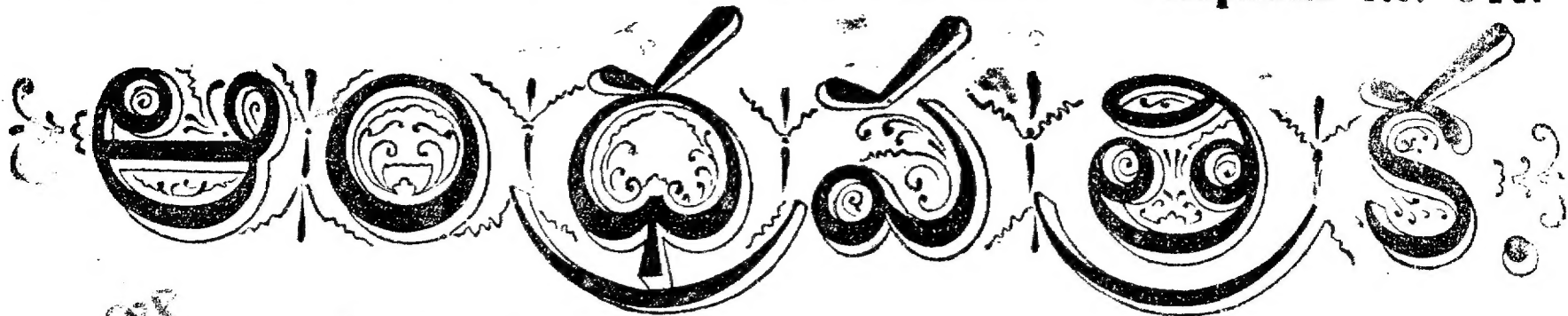

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

విడి పత్రిక 1-30-1-8

అమృతం

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూన్ నెల 2-వ తేది శనివారము
దశి రోగ్గారి నామ సంవత్సరము, ఆధిక శ్రవణమాస బహుళ చవతి ౪.

No. 54

సంచిక ౫౪

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాను, ఔషధమందులవలన మోసముగలుగును. కంచభావచీటిని చూచి కొనిన మోసముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను నెలకొని.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

The Mysore Govt. Security Life & Marriage Assurance Co., Ltd.

Head Office: Life & Marriage Assurance Buildings, Mysore.

(The most progressive Life Office) Run on purely Indian Management.

Loans from Rs. 1,000 to Rs. 8,000 will be given without interest and without security to our 200 Personal Investment Bondholders every Year for every one Lakh of fully paid up Bonds.

HOUSES & LANDED PROPERTIES FROM Rs. 1,000 TO Rs. 5,000

WILL BE GIVEN TO OUR LIFE POLICY HOLDERS BY ADVANCING

LOANS AT MODERATE INTEREST.

OUR INSURANCE POLICIES ARE AT LOWEST RATE OF PREMIUM NON-FORFEITABLE

BEING AUTOMATICALLY PROTECTED.

FEMALE LIVES ALSO ENTERTAINED.

Management is Conducted on Strictest Economic Principles.

WANTED.—Influential and Energetic Agents on monthly allowance plus

commission on Guaranteed business in unrepresented places.

For further particulars, apply to:—

THE HYDERABAD ECONOMY HOUSE,

CHIEF AGENTS, NIZAM'S DOMINION

RAMAKOTE, HYDERABAD, (DECCAN.)

Messrs. P. K. RAU & SONS.

CHIEF AGENTS, MADRAS PRESIDENCY,

No. 249, THAMBU CHITTY STREET MADRAS.

మాక్తిల అందుకంపెనీ, లిమిటెడ్.

ఇండియాన్ హ్యాండ్ విల్లింగ్స్, మద్రాసు.

కథల పుస్తకములు:

బాలనీతి పుస్తకము:— బాలకు శిశువులకు

నీతికోర్కెలు తెన కథ రీతి గలవు. ఇది పిల్లలకు మారు పాఠములైనను, ఆట, ఏడు, ఎనిమిది కుంకులైనను అగు మాలమైనది. అ. 0-1-0

స్వచ్ఛము, పరదేశము:— ఇది ఎరి మింటి పాఠశాల

పాఠ్యములలో కాక బాలకులకు విక్రియియవలయును. మారనములు లేకుం గలవు. మొదటిభాగము అ. 0-1-0

కెందకభాగము అ. 0-1-0

కవీంద్రనాథ టాగూరు రచించిన కథలు 0-1-0

మహాకవి యన జగత్ప్రసిద్ధి గాంచిన కవీంద్రనాథుడు లంగాకావల రచించిన కథలు, కృతులు ముద్రకు భావనా ఆంధ్రకుంతలమున శేనకదేవ కథాంధాని దివ్యార్ణవ తిరుతి రాత్రిలలో ఆంధ్రీకరింపబడినది.

భోజనకావ్యము (కవనము)... అ. 0-1-0

అనంతామాత్యుడైన ఆంధ్రకవికృతుడు రచించిన శతకావ్య ములలోని రసవంత మగు కథలు, సంగ్రహించి నాగభూషి కృష్ణ శ్యామయ్య కి ఏ, కవనములముగ ఆంధ్రకుంతలములలోని బహుళ యెల్లలారి కవయ్య కృతులు (వాణియున్నాడు. ఆకృతు కథలు:—... అ. 0-1-0

ఇంక ఆకృతుకు గురించి అద్భుతమగు కథలు శివసూక్తి యున్నది. దివ్యసంగమ మహాకవిగాని కాలేజిలో ఆంధ్ర కవిత్వము భోజనకావ్యములములగా రచించినది

ఆంధ్రవ్యాకరణ సర్వస్వము ... అ. 0-1-0

తెలుగు తెలిసిరి క విగాని మోక్షములు (కథాక రెనుకు కవిత్వము శి. పాఠశాలలో అయ్యుం గాను రచించినది. ఇది (లి.సి.సి.కి) బాలకుల అభ్యంతరి ఉపయుక్తమైనది. సవిత పత్తులనుకవించి నుల భ మై వ కైరియము (వాణియున్నది. ఈ గ్రంథకర్త పిల్లల కృతులు తెలియ కవనములకు తొలిగిం చుటై యాగంధము (వాణి. (777)

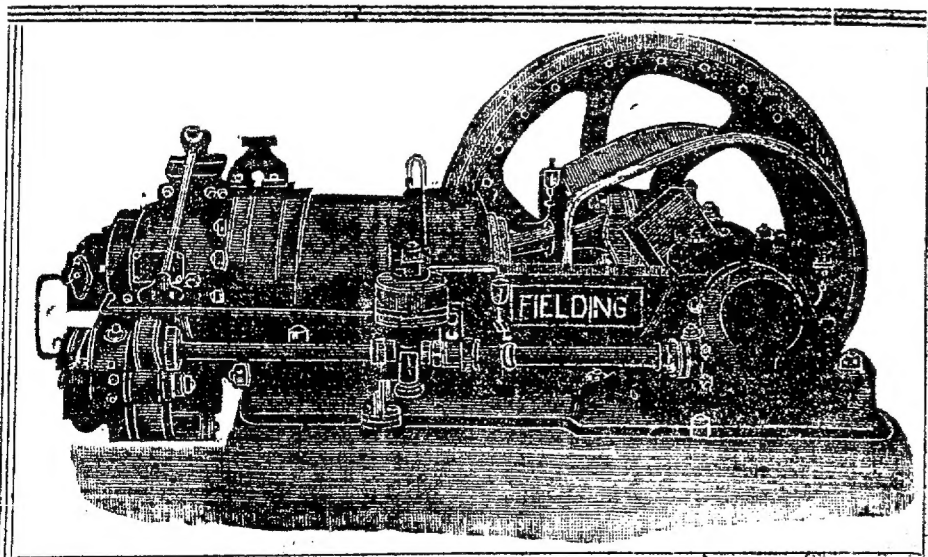
ప్రశస్తమైన బుందరు మూమిడిపండ్లు

జాగ్రత్త, ఇమామనంద, నానాకుపనందు బహుళలో నున్న భరత్కారము సప్తయజ్ఞములగు. కలయెవారు ఆ ద్యామృతో ఆర్థకు పంపరలెను.

చె. వెం. నరసింహారావు ఖాదీనిలయము.

(778) మదరీకట్టణము, కృష్ణాజిలా

ప్రసిద్ధికెక్కిన పీల్లింగు శెమిడికల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నవ్వలభరలకే అమోఘమ చున్నవి. అన్ని సయిజులు స్థాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్ని విధములచేరను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి ధరన మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

586 సోల్ యేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో,

12, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

645

నిబంధనలు.

- C. T. Hari & Co. 46, Singarachari Street Tropicane Madras

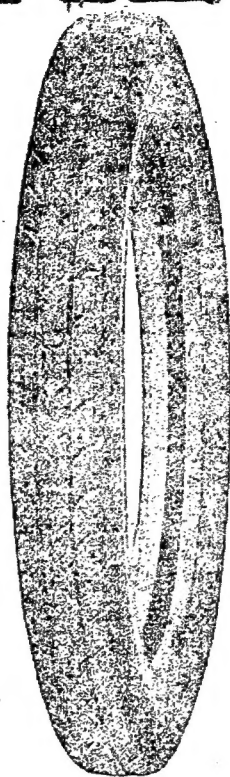
1. The first group of people who are affected by the disease are those who are in the early stages of the disease. They are the people who are in the early stages of the disease.

286, చెనాచిబారు కోడు (అప్పాబిలింకు), మదరాసు

కవిగ్రంథ సమీక్షయందు, 323, త. బు. శా. 1171, మద్రాసు

డాక్టర్ రత్నం బ్రహ్మ
మెడికల్ హాస్

669

389

కార్యదర్శి, అంధజాతీయభావాల, బంధు, కుటుంబ

బీజబండ్

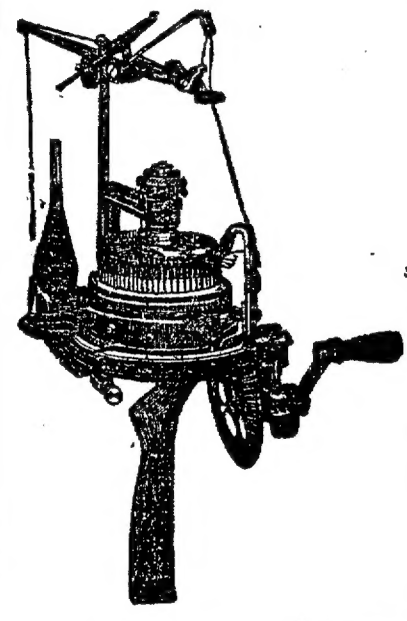
బీజబండ్:— ఇతర కరమైన పుచ్చకొనిన రెండు వలసలైన బీజబండ్లను రెండుగంటలలో ప్రతింజించి అధికమయిన రతి పొందుచున్నది. కావలసినపుడు కొంచెం నిమ్మకాయరసము త్రాచినచేతనే బీజబండ్లను చువును. పులుగులేని భోజనం చేయవలెను. బీజబండ్:— మామిడికాయల రెండుగంటలు పాలతో పుచ్చకొనిన ధారగాబోవు బీజబండ్లను (కుక్క) వచ్చుచున్నవని తప్పుకట్టును, బీజబండ్:— 15 కొర్రల పాలతో రెండుగంటలు పుచ్చకొనిన బీజబండ్లను రెండుగంటలకంటే కఠినముగా నుంచుకొని పోయి మరల యత్నములనుచు. అనేకులచే కఠినముగా నుంచుకొని పోయి మరల యత్నములనుచు. అనేకులచే కఠినముగా నుంచుకొని పోయి మరల యత్నములనుచు. అనేకులచే కఠినముగా నుంచుకొని పోయి మరల యత్నములనుచు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం, 38, బైరాగిమఠంపేధి, మద్రాసు.

క్రొత్త హారిన్ "సన్"

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను 522

గృహము, న్యడే, కర్ణాకరము మొదలగు పనులకు పయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రకము, ధరింపదము, చాలకాలము వరకు బాగుగా పనిచేయును
మేజోల్లు చిన్నవి, పెద్దవి, బనీయనులు, మొదలగు వాటిని అల్లును, అంగసామ్రాజ్యమందు అంతటను వాడబడుచున్నది
ఇంగ్లాండులో నున్న ది హారిన్ మేషిను నిట్టింగు మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే తయారు చేయబడినది.
వివరములకు ఈ దిశిక విలాసమునకు వ్రాధువలెను:—
For Particulars apply to:
W. H. Brady & Co., Ltd.
MADRAS
Telegram: "BRAD."

పవెలు కంపెనీవారి ప్రత్యేకపు ఔషధములు

ఈ క్రింద వలసలైన ఔషధములు కఠినకాత్మకమునకు, లోక వికారములకు సంబంధించినవి మా వైద్యులచే రసాయన కాత్మకములచే కాత్మపరిశోధనానుసారము తయారుచేయబడినవి.
మా ఔషధముల తయారుచేయు కాలలో మరల సామగ్రి యంతయుగలదు. ఇది యిండియాలో వైద్యులచే ప్రస్తుతము కావలసిన వస్తుసామగ్రి యంతయుగలదు. అచట మాలికలు వృక్షకాత్మకకారము, రసాయన కాత్మకకారము, భూ తత్వముగలవి గూడ పరిశీలించబడును. అచట డి. సి. స్టాండ్డు ప్రకారము రసాయనములు మాలికలది తయారుచేయును. కావున యీ ఔషధములు పారిశుధ్యతయున్న, సమృద్ధియున్న ఔషధములు అనుమానింప వచ్చురలేదు.

డాక్టరు యాస్టన్ను సెరపు

సెరపు ఫెర్రీ ఫాస్ఫేట్ కాంపౌండు క్విన్లను సెరప్రీక్సియా ఈ సెరపు డాక్టరు యాస్టన్నుపద్ధతి ననుసరించి వివరము:— డాక్టరు, ఫ్రీక్సియా యాస్టన్ను యాస్టన్ను దివ్యముగ తయారు చేయబడినది.
ఈ ఔషధము అతి ఉష్ణప్రదేయముగాని యిండియాలో అతి ఎక్కువ గలగు దుర్బలత్వమును పోగొట్టుటకును, మానసిక కేవలభాగము దుర్బలత్వమును పోగొట్టుటకును ప్రత్యేక ముతలను ప్రసిద్ధికెక్కిన దివ్యఔషధము.
తల పెద్ద బుడ్డి రు 2-8-0 మిడియన్ బుడ్డి రు 1-4-0 చిన్న బుడ్డి 12 అణాలు.

కె మి క లు పు డ్డు

ఇది ఐరన్, లెము, పొటాషు, సోడా ఫాస్ఫేటులసెరపు కుళముగనుండును. అదుగున సురుదుమియ మందడు ఫిలడెల్ఫియా యొక్క పారిశుధ్య గాదు కావున పోషకకారము తయారుకాబడినది.
ఇది పిల్లలకు అత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది బలమునిచ్చు ముఖ్యఔషధము. రుచిగానుండును. మంచిత కుళగానించి పనులకు ప్రసిద్ధిచున్నది.
పెద్ద బుడ్డి రు 1-12-0, మిడియన్ రు 1-0-0, చిన్న బుడ్డి 10 అణాలు.
పవెలు కంపెనీవారి సదుకులకు మా మందులను వివరించుచు వ్రాయును.—

N. POWELL & Co. Manufacturing Chemists, Bombay. (3421)

సుగుణమణి అభ్యుదయమునకు 2 వ కూర్పు రు 0-8-0
పాండరీకమాహా త్ర్యము
పాండరీకమాహా త్ర్యము. మొదటి } రు 0-8-0
తెలియని కథనము (వ్రాయబడినది) }
చిత్రరంజనదాసు జీవితముగా
జానకీరమణ రచించుటచేసినది రు 0-8-0
నాచెట్టసాల అనుభవము
మహాత్మాగాంధీ ప్రవచించినట్లు తెలుగు రు 0-12-0
స్వప్న వాసవదత్త
చిలకమర్తి శిష్యునిపామనారితే రచి } రు 0-8-0
యంత:శి:యొక చక్కనిపాటము }
శృంగార నైషధసారము
శ్రీ వక్తవక్త సురేంద్రచంద్రము (వ్రాయబడినది) } రు 0-12-0
మండలకొరవారిమాత్రము నెల 0-10-0 }
య. వి. శ్రీ గ్రంథములు 5 తెచ్చిచేయవలె రు 2-4-0
మాత్రము, పోనుచున్నది ప్రత్యేకము.
762 అత్తలూరి సూర్యనారాయణ, ఈమని.
గంటూరుజిల్లా, మద్రాసు ప్రెస్ పబ్లి.

SIGHT RESTORED

A Sure Remedy of Nature for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure; absolutely safe; highest testimony. Particulars free.
L. H. SELLER, D. Samia (Bengal).

SANTI OIL.

Simple, harmless, external application for functional weakness, Loss of Manhood, etc. No irritation, no discolouring, no bad smell. Particulars free. Correspondence confidential.
HEALTH HOME, D. Samia (Bengal).

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అత్యుత్తమములో జర్మనీ గారడీ, యాగ్నిష్టి, హస్తానుకూ, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాత్మకము భూతైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చిన్నపేక మునులు, విద్యుత్విద్యుత్తులు గలవు. ఇంకే గాక మనస్సుని మామూలుచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, చిక్కులలో నుండిననుట, కఠినములను తలకాయచేత మామూలుచేయుట భూమిపై గలయెత్తుల గాలిలో నున్నవి. విద్యుత్తుగా నిలుపుట మొదలగు విద్యుత్తులు అనేకములున్నవి. ఈ ఇంద్రజాలము చదివిన అత్యుత్తమముగా మేజర్ చేయులని గానంత యిచ్చుచున్నాము. దీని నెల రు 4-0-0 లు.
పి. ఆర్. జనార్దనరావు, లింగం గుంటూరుజిల్లా.

చాకులు - తాళములు

మంగళికత్తులు.
అత్యంతదలచే చేయబడినవి. మేలయినది వెంటనే ధర్మకామలగుటకు ప్రాయము.
వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టన్న అండ్ లాక్-మేకర్స్ Co.
3081 పెద్దపురం. (గోవాగిరిజిల్లా)
తెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు: "ఇంద్రజాల" పెద్దపురం.

పతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువ్వునగా నుండును. కాంబూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మూతలు పుచ్చకొనిన అనందముగా నుండుటయొక్క, అజీర్ణము, వాయువు, జ్వరము, నన్నిపాతము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కలరా, ముత్య విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, మందహాసములు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది వ్యవసాయముకలె వనిచేయును. కలకాలది పీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (8242)
200 మూతలపీసా 1-కి రు 0-4-0; దశక పీసాలు రు. 2-0-0
వి. సి. చాక్లెట్స్ పబ్లికేషన్స్ రు 0-8-0.
పి. సి. అంధు కో. ఆయుర్వేదమునకాదు, తెలిపేది. మేల్కాదు.

వీరికి చాలమంది స్వగృహపక్షానికి వ్యతిరేకంగా సంగీతం వింటును, అందు పి. యం. శి. బ్లా. మొదలవారు, సామాజికతా నేత్రం చెట్టిగాఢము అవును దేలయూహ్యుల్ని.

జిల్లా మునసబు.

ప్రామాణితర పక్షము

విభేదము యొక్క చారిత్రము

రామలింగచెట్టిగారి ప్రత్యుత్తరము

కోయిలత్తూరునుండి 'హిందూ' విలేజ్, రామలింగ చారు, టి. పి. రామలింగచెట్టిగారి, ఆంధ్ర ప్రామాణితర ప్రచారక మహాశయకు వ్రాసిన లేఖనుగూర్చి సంభాషించగా నీ క్రిందివిధముగ జెప్పిరి:-

నేను వ్రాసిన లేఖకు వెనుక పెద్దచారిత్రమున్నది. ఎ. ర్. పి. త్యాగరాజుచెట్టి చెప్పినట్లు కర్మమే. కాని ఆయన ఆయన చెప్పినపుడు చరిత్ర కొంతమాత్రము తెల్లదియగునను కొనెను. చాలకాలమునుండియు యావత్తును సులభముగా చాలమంది జరుగుచున్న సంకతులతో కృష్టికొంది యుండలేదు. 1922 సంవత్సరాంతమున దక్షిణహిందూస్థాన మిక్కిలి సంఘభయమును, దక్షిణహిందూస్థాన ప్రజాసంఘకార్యదర్శియు, తమ మనస్సులోని సంకతులను కొంతవరకు ప్రధానమంత్రికి జెప్పిరి. ఈసంవత్సరాంతములో గూడ, మామూలు ఆక్షేపణలుగాక, దక్షిణజిల్లాలకొరెలను స ప్రాంతముగ నెంచేసంకతులకు ఆసంకృతి జెలుపబడెను. ప్రధానమంత్రియు కార్యదర్శులలోనొకరును చేయువలసిన జాడ కృతికాభిప్రాయము ప్రబలిపోయెను. ఆందువలన మార్చి ప్రారంభములో విరివైనది ఈ దృష్టికములకు రేచేసామనీయమని చాలమందికొరివి దివిమిదిమంది సభ్యులు మంత్రుల జీతములు తగ్గించవలెనని జెప్పిరి. ఇందు సభాకార్యదర్శి లెదరుగూడ గలరు. మంత్రులు ప్రామాణితర కార్యదర్శులందరను సమావేశపరచి గతమునకు తుమాపణగొరగొని, ఒక కమిటీ నేర్పరచి, కచ్చేయొన్నికలకువరకును చాఖ్యవిషయములలో వారి వాలోచించవలసి ఒప్పుకొనిరి. ఇంతియగాక మరల ఎన్నికలైనపిదప ఒకనిర్మాణ మేర్పరచవలెననియు, వాడుకుల నెన్నుకొనవలెననియు అంగీకరించిరి. ఈక్షేత్రము లందుకుచేతనే యావత్తుసభ్యులు బడ్జెటునున్న, హిందూధర్మాచారముల విల్లునున్న ఆంగ్లికరించు నిర్దిష్ట హిందూ ధర్మాచారముల విల్లులో చాలమంది యంగ్లికరించని భేదములు తరువార సభలో విచరింపబడునని చెప్పబడినది. ఈ యేర్పాట్లు జరుగుటతో యావత్తుములవారును నియోజకుల నిర్ణయమునకు వదిలివేసి, ఎన్నికలైనపిదప ఉపాధ్యక్షములం దుండుటకును, పక్షప్రయోజములకును ఒక కార్యనిర్వాహక సంఘ మేర్పడునని తలంపబడినది.

ఈ యేర్పాట్లయిన పిదప నుండియు, మంత్రులు, ఆసంకృతికొందిన వారలను వెదగా నుండుటకు తీర్మానించు కొనిరి. చిత్తూరు నియోజకవర్గమునకు నీ ఆర్. రెడ్డిగారిలో బాలు ప్రధానమంత్రి సోదరుని పోటీ నిల్పబడుట ప్రయత్నింపవలయును. రెడ్డిగారిలో పోటీ జేసి తాళములేదని అక్షయత్తును విదవాదబడెను ప్రధానమంత్రి అనేకసారులు ఈకుటలి జమిందారు జద్దకు వెళ్లి ఆయనకు మామని వాడు పోటీ నుంచ మని ఒత్తిజేసెను. ఇంతియగాక నన్ను వదిలివేసి యొక ఉద్వేగ బలము నీయుమని కోరెను. అధికారములో నున్నవారికన్న త్యాగము తెగ్గుగక జేసివారలనుగూర్చి, సంకృతి తెల్లవని యెన్నియొకడంటులు వ్యాపించుచున్నవి. రావు బహదూరు టి. కందస్వామిచెట్టి, రా. బి. యం. సి. రాజా, చాక్లర్ సి. నరేష్ మొదల్యార్ మున్నగువారు యెంతయో పనిజేసి చేతులు కాయలుకాచి యెన్నివారు బహిరంగముగ నెదుర్కొన వలసివచ్చెను. నేను వారేఖలో నీవిషయముల నూచించితినిగాని, కోయిలత్తూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడగుమాట యేమియును లేదు. దాని కథగూడ నున్నది.

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడ

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని మామకుమారు గూర్చి యిప్పుడు దౌర్బల్యవరణము మంచియెట్లుగ నానించును. ఈక్రొత్త నియమించివారిని యిదివరలో నిర్ణయించిన సంగతి వారేమియును తెలియదు. ఒకకోసక నేను ఈసంవత్సరములో నుండగా, అప్పటి ప్రభుత్వపు ఆంధ్ర నెక్రిబీ, స్థానిక ధ్వని రిపాలసభ్యుడు సర్దురమ్మమమ నెనని చీటికొందెను. నేను నెక్రిబీగా అఉద్యోగమును వృంగీకరింపునని కోరెను. నేనుయెప్పుడు అఉద్యోగము కాదనెని అడుగకుండుట చిరముగనున్నదనెను. ఆయన పానుగల్లు రాజాతో కేమిచెప్పెనో నాకు తెలియదు. కాని పానుగల్లురాజాగ్రంథటి స్థిలంలో నన్ను అధ్యక్షుడ

వికీ రాజీనామానియ్యవలయును మల్లీశ్వరినియమించెద మని యు చెప్పినసంగతి సర్దురమ్మమమ. ఆయన యెట్టిసలహా నిచ్చెను. నేను దానిసంగతికరింప నైతిని. న న్ను మ ర ల ని యా మిం చు ట మ ఖాళీ జరగియుండ వలెననియు, రెండుఖాళీలుండుట వలన మరల నన్ను నియమించుట కవకాశముగలదనియు ఆయనచెప్పెను. ఒకనియమిరసభ్యుడు రాజీనామానిచ్చి, ఆస్థానమున అధ్యక్షుని నియమింపబడునో అట్టిఅధ్యక్షులయొక్కను లాభములేదని నేనుజెప్పితిని. ఇదంతయు జరిగిన పిదప ప్రధానమంత్రి అఉద్యోగమున అజిల్లాలోనిజమిందారు కొని కెచ్చెను. ఆయనకు వరి కొంతమందిని యెన్నికలకు నిలువ వలసివదిగ ప్రధానమంత్రి కోరగా, వారు ఆస్థానమును యెన్నికలకు పంపజేసియెడల మర యెవరును వారేఖని చెప్పి నట్లును తెలియుచున్నది. కాస్తా నే నా బాపండ మొదల్యార్లను నియమించుట కంగీకరించినట్లుగూడ చెప్పబడినది. ఈసంగతులన్నియును, ఎ. ర్. పి. రాజగోపాలాచారి ఇండియానుండి వెల్లిక పిదప యా నెలలో జరిగెను. కానన యిప్పుడు తెల్లిన వివరణము మార్పునకు కారణము జెలుపబడదు.

జిల్లాబోర్డు, అంగ్లికారియు

ఈపక్షములో అందఱును వృద్ధులయ్యార్యక సమాకారములేదనియు, అందులకు వాయకులును, అనుసరకులు గూడ వాధ్యులనియు, వాయకులు వాధ్యులను పిడి కమ యనుసరుల స్వార్థకర్తలును నణగదొక్కనవలయును కచ్చు ననియు, నూచులు నానించుచున్నది 29 వలేదీ జిల్లా, ప్రతికయంగీకరించుచున్నది. నిర్మాణలోముగూడ ఒప్పుకొనబడెను. జిల్లాబోర్డు ఒకతరువుతో, అనేకరులకుపు కమిటీ ఎ. ర్. పి. టి చెట్టిగారు అధ్యక్షులు. అట్టిపక్షములేయే నేను లేఖలో వ్రాసిన చాఖ్యవిషయముల నంగీకరించుచున్న నేను జెప్పినది యుక్తమో, లేకయింపుడు అధికారములో నున్నవారజెప్పినది యుక్తమో ప్రశంసెన్నియించెదకుగాక.

గురుస్వామినాయుడుగారికి ప్రత్యుత్తరము

గురుస్వామి నాయుడు గారిలేఖ మరీ తమాసగానున్నది కనుక ఈక్రొత్త వరీ వారు కిద్దాంతము నందు విశ్వాసమునెక్కువక జెప్పెనరు. ఆయన కొందికాలము క్రిందనేమంత్రి పక్షము నండు ప్రతిపక్షము నుండెను మంత్రులచేతులలో అధికారపోషణము జుండుటవలన ఆయన దృష్టిమారి, వాస్తవమే, వారివాడును జెల్పుచుండెను. నేనే కమిటీలోను సభ్యులయ్యెను కొరియుండలేదని ఆయనకు తెలియదు. కాబోలును. అనేకసారులు నన్నుందుకుమని ప్రతిమాని లల నందిపెట్టియుండిరి ఇతరవలల మాట యెల్లున్నది కమిటీని మాత్రము యితరవలలను కదులుకొనుటయులేదయినది. కమిటీ సభ్యులయ్యె నాకు అనుగ్రహమో యెట్టిదో వాలో పనిజేసినవారికి తెలియగలదు.

నేను జేసినదని గూర్చియు వాచ్యము గూర్చియు కోయిలత్తూరు వోటర్లను ఆయన అడుగుమనున మంచిలే. వారే మిచెప్పెనదో వాకెట్టిసంగతమును లేదు. ఇతరజిల్లాలలో మంత్రుల ప్రయోజమునకు జేసిన యేర్పాట్లు జేసినవారలందఱుండి కచ్చినలేఖలట్టి వారేమిఅనుకొనుచున్నదియు తెలియదు. క్రిందటిమాట్టిలో మంత్రులు బహిరంగముగ గతమునకు తుమాపణగోరి, భవిష్యత్తు త్యాగవిధానమును నిరూపించుటకు కమిటీ నిర్ణయమున కంగీకరించునపుడు సభలలో తీర్మానములను పెద్దపెద్ద విజయవంతముగ ప్రయోజనముజేయుటయును సభ్యులట్లుగ నుండును. ఇంతవరకు కమిటీవాటిగురి నొక్కటైన జరుగవలసిండుటకును జూచినది యెట్టి ప్రతికర్తయో తెలియగలదు. కచ్చినయెప్పుడు యితరుల సలహా నుడయోగించుకొని, తేనుమనితోచిపు ముని తన్ని చేయుచు. ఇప్పుడు పరికరాని వారెవారి అంతకము లేవన్నవో మంత్రులు చిన్న రాజధానిని ఉప్పువన్నుకం గీ కరించు నటుల జేసియుండెడివారే, యిం అందరకును తెలియదు. మంత్రులలో నొకరు మారిన వియోజన వర్గము నుగోరు కొనుటట్టియే. మంత్రులు యెట్టిపనిజేసికో చెప్పబడెను చెప్పబడునది. ప్రధానమంత్రిగూడ యెట్టి పనిజేసినో నిర్ణయించుటకు యెవరో కొందరు జమిందారులుగాక పెద్ద ప్రజాపక్షునియో జనవర్గముండిన వాగుండెడిది. ఆయన ప్రజాపక్షునియోజనవర్గమున అధ్యక్షుగ నుండుడెడల ఆయన జేయువనిని ప్రజలు చూచియున్నట్లులు నిర్ణయింపగలరు.

"నీయును ఆఫ్ యిండియా"

ఈసేతులో క్రొత్తగా నొక విశ్వవికా జాతాంతము నిన్ను (1వ తేదీ) ప్రారంభింపబడెను.

దేశబంధుదానుగారు

ద్రవిడరాష్ట్ర సంచారము

జూను 4 సోమవారము

ఉదయం 7-30-రాక. పెద్దకంచి.
,, 9-30-సవ్యాసపురిములు దీటా
,, 10-30-,, చిన్నకంచిలో
మధ్యాహ్నం 2-30-ప్రయాణము
సాయంత్రము 4- రాక చెంగల్పట్టు
,, 5-,, మధరాంతికం
రాత్రి 7-,, తిండినకం

జూను 5 మంగళవారం

ఉదయం 8- రాక క్రొత్తకడలూరు
,, 9- సందర్శనములు
మధ్యాహ్నం 2- డి. రేగిరపు-పాకడలూరు
సాయంత్రం 5- బహిరంగసభ సవ్యాసపురిములు
జూను 6 బుధవారం

ఉదయం 6-30- రాక చిదంబరం
,, 7-30- డి. రేగిరపు
,, 9- సవ్యాసపురిములు
మధ్యాహ్నం 2- ప్రయాణము (ఆ. ప్రేమ)

పోలీసులకును గ్రామస్థులకును

కలహము

జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటన

అలవాదు జూను 1:- ధారవాలా అయగ్రామమున పోలీసులకును గ్రామస్థులకును గలిగిన సంఘర్షణను గురించి ముఖ్యమంత్రిగారి జిల్లామేజిస్ట్రేటు వారొకరికి కోక ప్రకటన సంపెను అం దిట్లుగలదు. వైగాకమునందు, కొంతమంది ముఖ్యధంధులపోలువారు దాగుకొని యున్నాని తెలిసి పోలీసు వారచ్చటకు జరిరి. గ్రామస్థులు పోలీసులను అరమానవరది దౌర్జన్యమును గనుపరచిరి అనుచున్నారు. సబుజనెక్స్కుగ తరలివచ్చుటను మొదలు గాలిలోను తరువార ప్రజలవైనను ప్రేల్చెను. ఆందుచే ప్రజలలో మరీ అను వారని తొడయం దొక గుండు తగిలేను. ఆరని కి గాయములు తగిలెను. పోలీసులను గ్రామస్థులు నిర్బంధపెట్టిరి. నూపరింబెండెంబగు ఇలియటుగాని నాయుకత్వమున మరీ కొంత పోలీసుజీవమువారికి సహాయార్థము కచ్చెను. తెయిసానుండి గూడ మరీయొక సహాయజీవము వచ్చెను. తెండవారు కచ్చునరికి పోలీసులు చేతులు గాల్చి కట్టిజేయుబడియుండిరి. వారిద్దఱ గ్రామస్థులలో కొందరు కొకలాయుండిరి. కాకలా ఉన్నవారిని, అచ్చటి పోలీసులు గుర్తించిన మరీకొందరిని మొత్తము 30 మందిని పోలీసులచెప్పుజేసిరి. పోలీసులను బాధించుటయందు ముఖ్యముగ పాల్గొనినవారు మాత్రమే అరెస్టుజేయబడిరి.

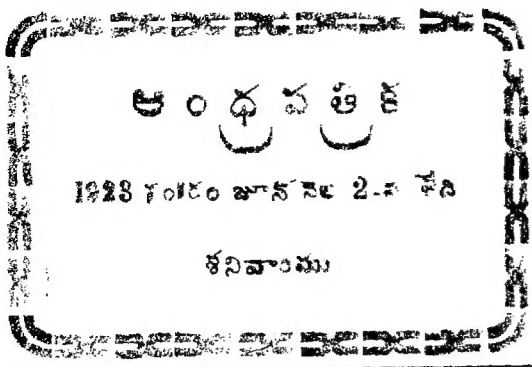
గాయపడిన మరీ అనువారకు పెద్దగాల్వర్రకు జరిగిర్పాది జేసెను. మేజిస్ట్రేటు ఆరని సరెస్టు జేయించెను ఆందువై ద్వకాలయండు అరెస్టులో ఉన్నాడు. మే 20 వ తేదీన అగ్రామమున వాధులండిన పోలీసులు, మరీ, తిరుపాకీ గాయములనుండి జీవించియుండుటచేతనే తాము బ్రతుకగలిగితిమనియు, అగ్రామమున కారకు మరణించినయెడల తమ్మును చంపివేసెదమని గ్రామస్థులు జెలిపి ననియు జెలిపి

పోలీసువారస్వము

తెయిసానుండి సహాయముచ్చిన పోలీసులు గ్రామస్థులవై దౌర్జన్య మొనర్పినయియు, స్త్రీలవై దౌర్జన్య మొనర్పినయియు నెరము లాకోపించబడెను. వారు గ్రామమును దోచుకొనిరిని నాడ దెలుపబడెను నెండునే జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఒక లేడి దాక్టరును నెండుబెట్టుకొని వై గ్రామమునకు జనినిచారింపెను

ముఖయోగారి భార్యయొక్క పేపువై కొన్నిచీరలు మూలముగలను. కనుపగుటచే స్త్రీల యెడల దౌర్జన్య మొనర్పబడెను విషయమున కారాగృహాలేవు. స్థానిక వాల్మీకీ ప్రచారకు లచ్చటగలరు. వారితో నీవిషయమును మాజిస్ట్రేటు చర్చించెను. ఈవిషయము లన్నియు విచారణ మొనర్పబడుచున్నవి.

చిశంబరు దయాలు, పండిత హిరదయనాథ మంజ్రా మొదలగువారు వై ప్రజేకమునకు జనుడెంచి మేజిస్ట్రేటుతోనిర్పించిరి. వోమపురెగ్గలెను కేయింపబడుదురని ప్రకటన జరిపెను. వైద్యవసుమయ్యులు అచ్చట విచారణకు జరుపుచున్నాడు. ఈవిషయమున వారికనవరకు సహాయ మొనర్చుటకు పోలీసు నూతరంబెండెంబ ఇలియటుగాడి మంబడి

సమాధాన తీర్మానము :
దేశిక రత్నము

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభలో గావించిన సమాధానము గూర్చి దురభిప్రాయములు వెలువడుచున్నందున, అందలి ముఖ్యభావమును దేశము గ్రహించుట యవసరము. గయా కాంగ్రెసు తీర్మానములను నిలిచియున్నవి. శాసనసభా బహిష్కారమును గూర్చి గయా కాంగ్రెసుసభ చేసిన తీర్మానము అమలులోనున్నదని, ఎల్లరును గుర్తించుట యవసరము. అది రద్దయ్యెననుట అసత్యము. కాంగ్రెసునందును, మహాత్ముని కథతీయందును విశ్వాసము గలవారు, శాసనసభల ఎన్నికలను బహిష్కరించుట ధర్మమగును. ఈ విషయమై తీర్మానమునం దెట్టిమార్పు జరుగలేదు. ఇక జరిగిన మార్పుమి? ఉభయపక్షములవారినీ శీత్రప్రచారముజేయుచో సంఘర్షణము గలుగునని ఎంచి, బహిష్కారప్రచారమును మాత్రము నిలువవలయునని, సమాధాన తీర్మానము గోరుచున్నది. ఈ తీర్మానమువలన, బహుళసంఖ్యాక పక్షమువారికి కొంతపడి నిరుత్సాహము గలుగుట సహజము. తేడాగానయమున, వోటకులలో ప్రబోధము గలిగించుట కవకాశము లేదు; వీరుచింతించుటసహజము. ఈ చిక్కులను తొలగించుటకు, ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సమావేశమును సమకూర్చుటకు దాసుగారింగీకరించి యుండవలసినది. కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు గల బలమును ప్రామాణ్యమును, కమిటీతీర్మానముల కుండనేరదు. ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభవారెటుల తీర్మానించినను, అనిర్ణయము ననుసరించుటకు, ఉభయపక్షములవారును అంగీకరించి యుందురు. కాంగ్రెసుసంఘటన మంతయు ఒక్కడిక్కొక్కనకు మరలియుండును. క్రస్తుతపు ఏర్పాటువలన స్వరాజ్యపక్షమునకుగాని, కాంగ్రెసుపక్షమునకుగాని బలము గలుగలేదు. శాసనసభాబహిష్కార పక్షమునందు, కలుపురు ప్రముఖులు బహిష్కార ప్రచారమును నిలుపుట కిష్టపడటలేదు. ఇట్టితరుణమునందు బహిష్కార పక్షమునందు చిలిక గలుగకుండమాత్రము తగినకృషి నెలుపుట యవసరమగుచున్నది. బహిష్కారపక్షము, ఏయే మార్గముల ననుసరించి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించవలయునో, ఈ కార్యక్రమముపై ప్రజాభిమానము తరుగకుండ నెటుల జేయవలయునో, నిర్మాణకార్యక్రమమును ప్రజలు అతిశ్రద్ధతో పూర్తిజేయుటకు మార్గము లేవియో, శాసనోల్లంఘనమున కెట్టి ప్రయత్నముల గావించవలయునో, శాసనసభా బహిష్కారము గూర్చి తీవ్రప్రచారము జేయకున్నను వోటరులు దెలిపెడి సందియముల నెటుల భావవలయునో, మొదలగు విషయములను నిర్ధారణజేయవలసియుండును. కొన్ని నియమములు, కొన్నివిధు లున్నగాని, సమాధాన తీర్మానము నాచరణలోనికి దెచ్చుట కష్ట మగును. వీనిని గురించి యోచించుటకు, ఆయా రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘములు గూడ నిర్ణయించుట లాభకరము.

స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసు పేరుతో గాక స్వతంత్రపార్టీలపై శాసనసభలో బ్రవేశించదలచినటుల, వెల్లడిజేయుట యవసరము. కాంగ్రెసు కమిటీ తీర్మానము, శాసనసభా ప్రవేశమునకు అనుజ్ఞ నొసగుచున్నదని, వీరు దెలుపుచో మాత్రము చాల చిక్కులు తలపించును. ఈ సంగతిని కాదని చెప్పుటకు, బహిష్కారపక్షమువారు బూనుకొనవలసి వచ్చును. బహిష్కారపక్షము, ప్రచారశాంతిని అణచుకొనవలసి వచ్చుటచే, స్వరాజ్యపక్షముపై నెక్కుడు భారము నిలిచియున్నది. కాంగ్రెసుకమిటీ తీర్మానమును వోటరులకున్నదన్నటుల కెలిపి, దానికి వ్యతిరేకముగ నడుచుటకు తాము స్వతంత్రపార్టీలపైనే బూనుకొని నలుల వీరు బోధించుట ముఖ్యము. లేనియెడల సమాధాన తీర్మానమున కసలే విలువ యుండదు. దానిని అమలులో తెట్టుట కుర్ల భమగును. స్వరాజ్యపక్షము ఎన్నికలలో నెంతవరకు విజయము గాంచెదరను సంగతిని గూర్చిగాని, శాసనసభలోనికి బోయినవెమ్మట వీ తేమి జేయగలరను విషయముగూర్చి గాని తర్కించుట మా పని కాదు. కాని, కాంగ్రెసునందు నిలిచియుండి, శాసనసభా బహిష్కారమున దప్ప ఇతర విషయములలో కాంగ్రెసు పక్షమువారిలో నేకీభవించెడి స్వరాజ్యపక్షమువారు, మాటిమాటికిని కాంగ్రెసును అధిక్షేపించుటగాని, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను చులకన జేయుటగాని, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును గేలి నేయుటగాని, కూడనివని. స్వరాజ్యపక్షనాయకులగు చిత్తరంజనదాసుగారు ఇరుపక్షములవారంగీకరించెడి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును బలపరుచుటకు మార్గ, క్రతికూలపక్షమువారివలె నాడే పించుటవలన, సందిగ్ధస్థితి జనించును. దాసుగారి యాక్షేపణలు నిరర్థకములని చాటవలసిన యవసరము గలుగును. శాసనసభాప్రవేశము, లేమ కార్యక్రమమునందు, అత్యల్పవిషయ మని స్వరాజ్యపక్షమువారు దెలుపు చుందురు. శాసనసభలకు వెలుపల సహాయనిరాకరణమును జరిపినటులనే, లోపలగూడ నెలుపుటకు వీలు గలదనియు, శాసనసభలను బ్రద్దలు గొట్టుటకు మాత్రమే తాము వానియందు ప్రవేశించెద మనియు, వీరు నుడుపుచుందురు. అట్టితరీ, సహాయనిరాకరణకార్యక్రమము నడచి ప్రజానాంశముల విలువగూర్చి వీరు ప్రజలకు బోధించుట ధర్మము. దాసుగారి ప్రసంగములలో, కత్తుగుగూర్చియు, అహింసగూర్చియు, నిర్మాణకార్యక్రమము గూర్చియు, కట్టుదల గనుపింపలేదు. మీ డమిక్కిలి మహాత్ముడు బోధించిన యంశములగూర్చి హేళన యధికముగ గనపించును. దాసుగారి యుద్దయము సహాయనిరాకరణోద్దయమునకుభిన్నమని ప్రజలు భావించుట కవకాశము గలుగుచున్నది.

స్వరాజ్యపక్షపు సంఖ్యలు పెరుగుటకు కద్దరు సంఖ్యను నిర్మాణకార్యక్రమమునందును నమ్మకము లేనివారికిని, కాంగ్రెసుపై భక్తి లేనివారికిని ప్రోత్సాహ మొసగి లాభముండదు. సహాయనిరాకరణోద్దయము నిరంతరాయముగ కొనసాగునటుల ఉభయపక్షములవారును బూనుకొనుట ధర్మము. నాగపురమునందు జరుగుచున్న సర్వాగ్రహమును గూర్చి దాసుగారు తమ ప్రసంగములం దింతవరకు ముచ్చటించియుండలేదు. శాసనోల్లంఘనమును కాంగ్రెసుపక్షమువారు ప్రారంభించనందులకు మాత్రము వారి నభిక్షేపించిరి. వాలంటీరు యుద్దయమును ఖండించిరి. స్వరాజ్యపక్షనాయకుడు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును చులకన జేయుటచే, వారి యనుచరులును ఈమార్గము నవలంబించుటకు వీలు

గలుగును. కాని వీ రెటుల మెలగినను మహాత్ముని సిద్ధాంతములందు విశ్వాసము గలవారు, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును కట్టుదలతో నిర్వహించుట ధర్మము. కాంగ్రెసు వెలుపలనుండియు, కాంగ్రెసులోనుండియు వెలువడుచున్న సందలను పాటింపక, గయాకాంగ్రెసు కార్యక్రమమును పూర్తిజేయుటకు కాంగ్రెసు పక్షమువారు ఎక్కుడు దీక్షతో కృషి నెలుపుట యవసరము. మహాత్ముని సాధన, త్యాగసాధన. ఆ సాధనయందు, మామూలు పోరాటమును నిరోధమును ముఖ్యములుగావు. శత్రువుతో పోరాడి అతనికి నష్టము గలిగించుటకన్నను, శత్రువునకు సహాయమును నిరాకరించి అతడు పెట్టెడిబాధలను భరించి, అతనిని జయించుట ముఖ్యమని, మహాత్మునిసంజేకము బోధించుచున్నది. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించునపుడు, అధికారవర్గము నిరోధము గలిగించుచో దానికి లొంగక, వాడు ప్రయోగించెడి బాధలను భరించుటయే ధర్మ మగును. మహాత్ముని మార్గము త్యాగమార్గము, ప్రేమమార్గము. ఈ మార్గమును చేపట్టుటచే, దేశములో ననక త్యాగ భనులుద్భవించిరి. ఉద్యమ ప్రాశస్త్యమును ప్రపంచ మంతయు కొనియాడెను. జర్మనీగూడ ఈమార్గము నవలంబించెను. క్రవంచకాంతికి, ఇదితప్ప వేరు మార్గములేదని, మార్గద్రష్టులు గుర్తించుచున్నారు. దేశమున జయలుభయము అంబరించినది. ఆడంబర రహితజీవితము అలవడినది. కష్టసహిష్టుత, పరిపాటి యయినది. శాంతివీరు లుద్భవించుచున్నారు. ఇట్టి వారి దృఢసంకల్పమును వీరును విఫలపరువ నేరరు. మహాత్ముని యుద్దయము ప్రజలలో భావవరివర్తనమును గలిగించె ననుటకు సందియములేదు. దాస్య భావమును దొలగించి, ఆత్మవిశ్వాసమును పెంపొందించుచున్న దనుట నిశ్చయము. సహాయనిరాకరణోద్దయవిజయమున కిది ప్రబలదిహ్మము. ఇట్టి పరిస్థితులలో, భారతీయుల స్వతంత్ర విజృంభించు నెడల, కత్తుగునిర్మాణము త్వరితముగ కొనసాగు నెడల, జాతీయసంయోగము బలపడునెడల, జాతీయనిర్మాణము చురుకుగ జరుగునెడల, స్వరాజ్యము వికసించి తన పౌరభమును వెదజల్లదా? ప్రజలలో జనించిన నూతనమహాదయము, ఏకాగ్రణముచే నయినను మరల సమసిపోవునెడల, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి మిగుల దూరమగును. అట్టివికత్తు నేతమునకు జాతీయ కుండవలయు ననిన, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును ప్రజలు భక్తితో కొనసాగించునటుల జూచుట, కాంగ్రెసుపక్షమువారి ధర్మము. కాంగ్రెసుకమిటీలో గావించబడిన సమాధానతీర్మానము గాంచి, వీరు నిరుత్సాహము జెందబనిలేదు. కాంగ్రెసు తీర్మానములను సఫలపరుచుటకు, వీరు ద్విగుణీకృతక్షేత్రో పాటుపడుట శ్రేయస్కరము. స్వరాజ్యపక్షము గూడ కాంగ్రెసు కార్యక్రమమున ఫల్యమునకు మనఃస్ఫూర్తిగ దోడ్పడుచో, సమాధానతీర్మానమువలన ప్రయోజన ముండును. కాంగ్రెసుసభయొక్క పలుకుబడి విస్తరించును. స్వరాజ్యసిద్ధి చేరువకు వచ్చును. భావిపరిణామము, అనుకూలముగ కొనసాగి, కాంగ్రెసు బలమును పెంపుజేయు గాక! గాంధీమహాత్మునికి విజయము గలుగుగాక!

నిజము బయల్పడినది

కెనియానుండి ఇంగ్లండునకు వెదచిన తెల్లరాయబారులు, భారతీయులను బాధించుట కొక విచిత్రకారణమును దెలిపిరి. భారతీయులకు హక్కుల నిచ్చుచో, ఆఫ్రికా నివాసులకు చాల నష్టము గలుగునట. వారు వహించిన సంరక్షణబృథలకు భంగము కలుగునట, ఆఫ్రికానివాసులపై వీరు చూ

విన అపారప్రేమ, ఎల్లరికాశ్యము గలుగజేసెను. ఇది ఎప్పటినుండి యుడియించెనో తెలియకున్నది. భారతీయులకు పౌరస్త్వపుహక్కుల నిచ్చుచో, ఆఫ్రికావాసులకుగూడ నీయవలసివచ్చుననియు అటుల గావించుటకు ఆఫ్రికావాసు లింకను అర్హులను గడించజేదనియు, వీరివాదము. ఇట్టి శుష్కవాదమును, లండనుపైముస్ మొదలగు ప్రజలుగూడ బలపరుచుచున్నారని. తానొకటి దలచిన దైవమొకటి దలచినటులు, తెల్ల వారివాదమునకు గొప్పప్రతిబంధకము గలుగుచున్నది. ఆఫ్రికావాసులలో ప్రధాననాయకులు, తెల్లవారి యాజమాన్యముక్రింద నుండుటకు తమ కిష్టము లేదని, లండను కొకతంతి నంపిరట. ఇందుకు తెల్లవారేమి బదులు చెప్పెదరో! కాని వీరికి బదులు దొరకకపోదు. ఆఫ్రికావాసులకు, వారిజేమిమే వారికి చెలియదనియు, అందుచే వారిష్టకడినను లేకున్నను సంక్షేమ బాధ్యత నంతను తాము లేవక వహించుమనియు, తెల్లవారు సమాధానము చెప్పవచ్చును. మొత్తము మీద, కేసెయా తెల్లవారల వాదము నిస్సారమని, ప్రపంచమునకు వెల్లడియైనది. వీరి వాదమును ఇంగ్లీషుప్రతిక లింకను సమర్థించుచో, సామ్రాజ్యమున శ్రేష్ఠప్రబల్యమును మాత్రమే ఇవి వాంఛించుచున్నవని తేటపడును. ఇట్టి యభిప్రాయము ప్రబలుట, సామ్రాజ్యమున కెంత నష్టదాయకమో, చెలువనవరము లేదు.

ఆంగ్లదేశము : లేబరుకక్షము

ఆంగ్లదేశమున లేబరుకక్షపు కలుకుబడి విస్తరించుచున్నది. సమయమున, వారి సంఖ్యలు తిరిగి పోవుట శోచనీయము. లేబరుకక్షమునందు, సాంఘికవాదులు గలరు. వీరు తీవ్రవాదులు. వీరికిని, లేబరు పక్షమునకును సరిపడకుండెను. అందుచే, సాంఘికవాదుల నీ కక్షమునుండి వొలగించిరి. అప్పటినుండియు లేబరుకక్షపు సంఖ్యలు దగ్గిపోవుచున్నవి. ఏసంఘమునం దయినను అతివాదులున్నయెడల, వారిని వెడలగొట్టుటవలన సంఘబలము తగ్గుట సహజము. సామాన్యముగ అతివాదులు ఆత్మకృత్యాహులగుట నందురు. అట్టి వారి నేతీరున నయినను సంఘములో నిమగ్నుకొనుట కితరులు ప్రయత్నించుట యవసర మగును. లేబరుకక్షపు కౌన్సిలునందు వెనకటి యుత్సాహ మిపుడు గనుపించుట లేదని, తెలియుచున్నది. జూన్ నెల 26 న తేదిన, లేబరుకక్ష సమావేశము గూడును. సాంఘికవాదులను లేబరుకక్షమునందు చేర్చుకొనవలయునని, వలువు రిపుడు గోరుచున్నారు. లేబరుకక్షపు ఆశయములు ఫలప మగుటకు తగిన కృషి జరుగలేదను నభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. లేబరుకక్షము తన ఉన్నతాశయములను కోల్పోవక, ఉత్సాహవంతులను తిరిమివేయక, పాటుబడగలుగుచో, ఆంగ్లదేశమునం దున్నతస్థాన మాక్రమింపగలుగును. లిబరలు కన్సర్వేటివు పక్షముల బలము తగ్గుచున్న ఈ సమయమున, లేబరుకక్షము స్వీయబలమును పెంపొందించుకొననియెడల, అమూల్యవకాశమును కోల్పోవును.

దోరినుహకరు బాలిక

బెట్టికు అను ఆంగ్లోహైందవుడు ఇంగ్లండునుండి డోరినుహకరు అను బాలికను పెంపుటచేసి కొనుటకు చెన్నపురికి దిప్పించుటయు, మద్రాసు యూరపియన్ సంఘమువారిచర్యను సహించజాలక ఆంగ్లోశన సలపుటయు, అంతట వాబాలికను మరల ఇంగ్లండునకు బంపుటయు, చదువకు తెరిగియుండును. ఆంగ్లోహైందవులు, తాము భారతీయులముగా మని చెప్పుచున్నను, యూరపియనులవలెనే జేరిగ

ర్వవచుచున్నను, యూరపియనులు మాత్రము వీరు తమతో సమానులని ఎంచుటలేదు. మద్రాసు మెయిలు కత్రిక, ఈ విషయమై తీవ్రముగ నాందోళనము కలిపెను. ఆంగ్లోహైందవుడు, యూరపియను బాలికను పెంచుట, ఘోరనేరముక్రింద భావించబడెను. బెట్టికుగూర బాలికను దెచ్చుట కయి ఖర్చు నెవరు భరింపవలెను? అతనికి గలిగిన దండుగ నెవరు భర్తీ చేయవలయును? యూరపియను సంఘమువారు తామీ ఖర్చు భరించెదమని వెనుక దెలిపియుండిరి. ప్రభుత్వమువారే కారణముచేతనో యీ మొత్తమును స్వీకరింపక, వారియంతట వారే, బెట్టికుగారికి గలిగిన దండుగను భరించినటులు, ప్రకటించిరి. ఈ ప్రకటనమును నిశ్చటిదినము ప్రచురించి యుంటిమి. ప్రభుత్వమువారిచ్చునది ప్రజల సామ్మీగద! ప్రైవేటు వ్యవహారమునకు, ప్రజల సామ్మీ నేల వెచ్చింపవలయునో తెలియకున్నది. ఇతరు లేవ్వరికయినను ఇట్టి నష్టము గలిగిన ప్రభుత్వమువారు భరించెదరా? క్రస్తుతచర్య పరిపాలనావిధానమున కనుగుణ్యముగ నున్నది.

గౌరవ చిరుదములు

సార్వభౌముఃజన్మదిన మగు నేడు, గౌరవచిరుదముల కట్టిక ప్రచురింపబడెను. చిరుదల బడసిన వారి యోగ్యతలను చచ్చించుట మానని గాదు. దేశనాయకులు కారాగృహముననుండ, స్వరాజ్య సిద్ధికై దేశము పాటుబడచుండ, చిరుదులను స్వీకరించి సంతసించువారు కొందరు గలరు. అయినను సహాయనిరాకరణోద్యమ మారంభమయిన పిమ్మట, ఈ చిరుదులపై ప్రజలలో గౌరవ మంతరించి నది. చిరుదుల భరించజేవాల్సిన ప్రతిష్ఠ యడుగంటినది. లోకమాన్య, దేశభాంధవ, దేశభక్త మొదలగుచిరుదములను దేశభక్తులకు ప్రజలలోనెగుచున్నారు. ఇట్టి చిరుదులను సంచాదించుట, నిజనాయకుల ధర్మము. ఈ చిరుదులు ముఖస్తుతులవలన లభింపజాలవు. దేశభాధనవలననే లభింపగలవు. తమ ధనమును, తమ సాఖ్యమును, ఎవరు త్యాగముజేసెదరో, దేశ సేవకై ఎట్టికష్టములనయినను భరించుట కెవరు సంసిద్ధులగుదురో, వారే గౌరవార్హులు. ఇట్టి గౌరవముల బడయుటకు, గాంధీ, అలీపోదురులు మొదలగువారి జీవితముల ననుసరించుటయే మార్గము.

శాసనసభా ప్రవేశము

దాసుగారి మరయ్య యువన్యాసము నిన్నసాయంత్రము 6-30 గంటలకు తిరుల్లిక్కోటి కమండరీ భాగమున, తిరువనాల్లి వాస్తవ్యుడగు నయ్యయ్య దాసుగారివారి గౌరవార్థము, కొక సభ జరిగెను. సభకు ముఖ్యుడు వెంకటేశ్వరమూర్తియ్యయ్య. మహాభయదురదరాసు సగర తిమిళ కాలగ్రామ సంఘముకు మదరాసు రాజధాని మహమ్మదీయ సంఘముకు, మదరాసు ఆంగ్లకాలగ్రామ సంఘముకు, హిందీప్రచారసంఘముకు, కమిషనరీ స్వరాజ్య పక్షముకు, ఆంగ్లకాలగ్రామ స్వరాజ్యపక్షముకు, హిందీసేవక సంఘముకు, జాతీయ పటాల సంఘముకు శ్రీయత చిత్తరంజన దాసుగారికి నన్యావ్యవస్థల వినగెను. సి. ఎస్. రంగయ్యగారు (కెనకటి) ఇండియెంట్లు ప్రజల సంపాదకవర్తమానుకు సంబంధించినవాడు) ను, జస్తికు పక్షపు బ్రాహ్మణేతరులలో వీరికి శి. ఎస్. ఆర్. భాగవతు గారును, చిత్తరంజన దాసుగారికి ముఖ్యోపన్యాసకవర్తమాను నుండిరి. రంగయ్యగారును దాసుగారును శాసనసభ ప్రవేశమున కనుమరిసగ స్వరాజ్యపక్ష వాదములను మరయ్యదాసు తెలిపి, రామభాధుగారు నవ్వి నువ్వుమునుట కిది తప్పుదిన వనియు, అందు కిది జాతీయకా క్రొవీయ, భాగవతికలలో బ్రాహ్మణు లభ్యుక్తులు నుండక బ్రాహ్మణేతరులే యుండిన అధికారి భాంధ బ్రాహ్మణేతరులకు పోవునియు చెప్పిరి.

రంగయ్య గారు

ప్రవేశమున నుంచి యున్నప్పుడు నొసగు ఆకాశము లభించెనులకు నొస మిక్కిలి సంతసించుచున్నాడు. దేశసేవచేయుటకై నొస కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట ఈరాజధానివలె ఉత్తరహిందూస్థానమునకు వెదలిరి. నొస ఈరాజధాని వదిలివెట్టికిని యప్పటికిని అనేకమాన్యులు గలిగినది. ఈరాజధానియందు అకాంతికి తాన ముద్రైన జి. న్యువమ్మ ఇన్స్పెక్టరుగాను ద్వితీయ-వామికుడు వాక్యరీటి ఎం. నాయురుగారులే. నాయురుగారికి గొప్పబాతీయవాదిమద్రాసు రాజధాని యందలి విశిష్ట పరిశీలకులలో, ఆయన బ్రాహ్మణేతరోద్యమమున స్థాపించినవాడయ్యెను. బ్రాహ్మణేతరోద్యమము బాతీయోద్యమమునకు సహాయకారి నుండగలదనియు, ఆయన ద్వ మ ము న జాతీయ వాదులే యభిసందింతురని వాక్యరీటి నాయురుగారు ఒక మారు చెప్పియుండిరి. వాక్యరీటి నాయురు ఆంగ్లోశనావదు. ఆంగ్లోశనావదులే జాతీయవాదులగుదుర, 15 సంవత్సరముల క్రితము చాలా మహమ్మదు అలీ బాతీయోద్యమమునకు ప్రతిబాధకుడు నుండెను. అతడు మహమ్మదీయ మతావేశపడుడు. అతడు హిందూ విశ్వవి. అట్టి మహమ్మదీయము కను బాతీయోద్యమమునం ద్రాహ్మణ్యులలో నొకడై యున్నాడు. వాక్యరీటి నాయురు చివరయినవారే, బ్రాహ్మణేతరోద్యమ నాయకత్వము దురదృష్టవశమున జేకధిక్రీ, దురదృష్టి లేనివారికి లభించినది. వారు నిజముగ భారతీయులవలె ప్రవర్తించుటలేదు, తమిళ రాష్ట్రమునందుగాని, ఆంగ్లదేశమునందుగాని స్వతంత్ర పూర్వముగ చెలసాల కేగిన వారు అధిక సంఖ్యా కలు బ్రాహ్మణేతరులు. వాక్యరీటిను వివాదమున కేరెయినవారత న్యూత్నాహమున చెలసాలకేగిరి. అట్లుండ సర్ త్యాగకాయకెట్టి వలెనారు ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధవిధానమునకు ప్రోత్సాహము నొసగుచున్నారు.

బ్రాహ్మణ సోదరులకును ఒకరిల చెప్పలసియున్నది. బ్రాహ్మణుల దురభిమానము మోచ్యుచుంది. ద్రోణాచార్యుల వంటి బ్రాహ్మణులే! వేద కాలమునాటి బ్రాహ్మణులే! నొస ఒకటి వెంకటమంత్రియలను చిలుకవలె ఏకద్రవు జెట్టుటతో బ్రాహ్మణేతరులు మగియించుచున్నది. జీవములేని హిందూ బ్రాహ్మణత్వముకేటి? ప్రభుత్వసేవలో బ్రాహ్మణుల సంఖ్యయే యధికముగనున్నది. వారి విదేశ ప్రభుత్వమునకు మా ద్రులై నారు. నొస ఉత్తర హిందూస్థానమునందుండ మదిరాసీయులు కొందరు నాయుద్ధ కేతెంచి ప్రభుత్వోద్యోగములకై నాకుశిఫాయ్యచేయుమని కోరుయండిరి. మదరాసుకు తిరుగ వెళ్లి ద్రోణాచార్యులవంటి బ్రాహ్మణులగు నొసనుండరాదని వారిని నొస వెంటనే ప్రక్షించుచుండును. నొస ప్రభుత్వమున కూడిగమా చెయుట బ్రాహ్మణధర్మము గాదు. మదరాసు బ్రాహ్మణులకు ఆసహాయధర్మమే యుత్తమధర్మము. ద్రోణాచార్యుల, కారవుల, పాండవుల రణరంగమదియే. ఊర బ్రాహ్మణేతరులను నిందింపవలెను. వారికి భగవంతుని యాశీర్వాదము గలదు. బ్రాహ్మణులకు దాస్యప్రవృత్తి పోవలెనని భగవంతుని యభీష్టము. బ్రాహ్మణులు ప్రభుత్వసేవ యందు ప్రవేశింపరాదనినాతలంపు. వారు నిరంకుశాధికార వర్తమునకు చేయుత నొస రంగుడు. భారతీయులు ఆధికారమును సహకారమునకు నొస పోవట్టుకొనిరి. వారు అసహాయవాదియగు శ్రేష్ఠులకు సహకారముగి రాజ్యమును పోవట్టుకొనిరి. నేటి అసహాయధర్మమునకు భారతదేశమునకు విజయము గలుగును. 1500 మంది క్రిటివు సభియనులు ముప్పదికోట్ల భారతీయులను పాలించుచుండిరి. లాడుడు బాద్షిగాను దిరిభోక్తుల జరిగిరి. లాడుడు బాద్షిగా! భారతదేశభీతికలులయం దెల్లమును మును. భారతీయులకి శ్రద్ధమున్న 1500 మంది సినిలియనులు 15 దినములైన నీజేకకు రాజ్యముచేయు గలరా? 5 దినములు మదరాసు వేడిమికి తళిగలరా? సహకారమున, భారతి గురువారు దేశమును అమృతంసిరి. మననాయకుడు దాసుగారు చెప్పినటుల సహకారముత్రమును ద్విజించి, అసహాయము నే యవలంబింపవలెను. మి భాగవంతుల మీర త్విజంపుము. తిలకు, గాంధీ గూర్గరేలు మన పరింపుడు. దేశబంధు దాసు మార్గముగూడ బాధి మార్గము. నిరంకుశాధికారిమదీటి మహాసత్తులయే వారి యుక్త్యము. తుడిచెపు, ఎడమతెపు, ముందు, వెనుక, అన్నిక్రిక్కిలము చుట్టుకొని నిరంకుశాధికారవర్తనతో పోరునలపవలెను. రాజసభకు మదికు ప్రతిబాధమునకు మదికు ద్విశేషముండెను. అట్టివాని యుడు ముము ప్రవేశింపవలెను. నిరంకుశాధికార మదిరయనందు ప్రవేశించియే ముము పోర్ స్వరాజ్యమును నంపాదింప

వలెను. బయటనుండి ప్రవలదగును భవ్యమగు భరింపవలెను. విద్యార్థులను గులాంఖావాలను వదిలివెట్టి జేకనీర చేయవలెను. లాయరులు తమవృత్తిని కట్టిపెట్టి జరిగేయవలెను. మనము అన్నివిధముల బ్రతివిధానికి యొత్తిడి కలిగింపవలెను. బ్రతివిధ వారికి రాజ్యాంగవ్యవహారములందు కృతజ్ఞతను ప్రాసము లేదు. మనము బ్రతివిధ వారికి యుద్ధకాలమున సువిధముల సహాయము చేసితిమి. విజయము బడసితిమివారికి బ్రతివిధవారు జాలియా వ్యాలావారు రక్తమతో సంక్రమణములను ప్రాణంబించి. గాంధీయహర్షము ఆపవలెను కనుగొని మార్గమును నిర్ణయించెను. ఆయన ఎప్పుటి కప్పుడు సహాయాధిక మగు మార్పు అను గావించుచుండెను. మనశ్రుతికథల భోరణి మారుటతో మనసాధనములు మారుచుండవలెను. స్వరాజ్యమును శిశువుగా నుపాసించు సాధనములనే మనము చేపట్టవలెను. అసహాయోద్యమము జాతరలు, ఆదివాతరలు. (క. రాజ్యభవనం.)

రామనాథుని గారు

బ్రాహ్మణేతర వర్ణమునందు గలిగిన చీలికను గూర్చి క్షత్రియలో (కట్టించబడిన వ్యాఖ్యానములను మీరు చదివినట్లు యుండును. "బ్రాహ్మణేతర" అను పదమునకు సరియైన అర్థమున్నట్లుతోడను. బ్రాహ్మణేతరవర్ణము ప్రారంభమైకట్టి కిని కేటికిని ఎంతో తారతమ్యము గలదు. జాతకులు చెడదా కిని కేడుచుచుండ వారిని సరియైన మార్గమునకు తెచ్చుట యెల్లర విధి. బ్రాహ్మణేతరవర్ణమును ఉత్త్యోగాపేక్షతో ప్రారంభమైనదియు లేనిదియు ప్రత్యేకముగ నిర్వచించు సమస్యను లేదు. కాననభలలో బ్రవేశించునపుడు అధ్యక్షులను ప్రక్షుల చేసి వారి యొద్దనుండి తగిన వాగ్దానముల గైకొనవలెనని, వారికి నోటుచేయవలెనని. తేజబంధు వానుగాను తమిళరాష్ట్రమునందు గలవారము ముగించుచున్న లోతగు, బ్రాహ్మణేతర వర్ణములను అలాగించుకొని, వారిలో నెక్కువించి ఏకాధిపతియగు నిర్ణయించుకొనుట యుక్తము. బ్రాహ్మణుల అధ్యక్షులగు నుండక, బ్రాహ్మణేతరులనే కానన భలలకు బంధించి వారిలో వారు తగవులాడుకొనియు, ప్రభుత్వముతోటి తగవులాడియు, చివరకు సరియైన మార్గమునకు వచ్చురు. బ్రాహ్మణులట్లు సహకారమున ప్రవర్తించుటలు చేకబంధు వానుగాను ఏర్పాటుచేసిన, బ్రాహ్మణేతర సమస్యనుండి విడుదలయి లోలగలవు. (క. రాజ్యభవనం.)

జానుగారు,

జానుగారు కన్యాశ్రమములను తమ కోరికగింపబడుటకు వందనముల నర్పించి స్వరాజ్యపతనముయొక్క అదర్శములను వివరించి, బ్రాహ్మణేతర సమస్యను గూర్చి తమ ప్రత్యేకాభిప్రాయమును వెల్లడించి.

[బ్రాహ్మణేతరసమస్యనుగూర్చి జానుగారికిని యితర వ్యాససంగ్రహమున ఫలాభిప్రాయములే కను ప్రకటింపక రాగల సోదరవారము ప్రతీకత ఆపియుండితిమి]

మదరాసుసోదరములూ గా, సోదరలూ, జేకనీరయ్య, జాతీయసేనయ్య, భగవంతుని సేవకాదన, నేను రాజకీయరంగమున ఎక్కువో వదిలివెట్టియుండును. అధ్యాత్మిక భర్మము ప్రకారము, భగవంతుడు కర్మలకువలెనే, జేకనీరయ్య, మన వారిని సాయపడుచుండును. అలాగున నేను వాడేకన్యాశ్రమ (శ్రీ సంతాపమునకై, వివిధగతుల పరిక్షకై నేను కృషిసలుపుచున్నట్లుల కలంకును. నేను సంబంధించిన స్వరాజ్యపతనము యొక్క కార్యక్రమమును గూర్చి యొకంత ప్రారంభమున ముచ్చటించి తరువాత మదరాసు రాజధాని పరిషతులను గూర్చి యభిప్రాయముల వెలుపడలించితిని. రంగయ్య రుగారు చెప్పినట్లు అసహాయ భర్మము కలంకునకును (కన్యాశ్రమమును ఉద్ధృతము అనగా మువ్వమెంబు-కదలనది) అందువలన, దీని కప్పుడును చలనగతియుండును. అది కదలినగాని మారు- కదలికలనది- ఉద్ధృతమున కర్మకారింపబాలురు. (సప్త) అసహాయ భర్మమిప్పుడు నిష్పత్తిక జెందునట్లున్నది. మార్కడేకవిముక్తికై ఉద్ధృతమునకు చలనముండవలెను. పోరాటము సాగుచుండవలెను. ఈసత్యమును మీరు గ్రహించవలెనని నేను కోరుచున్నాను. కాంగ్రెసు పరమార్థముగ నుడవారింపబడిన అసహాయభర్మమునకును, అచరణయోగ్యులగు అసహాయభిక్షిని భేదముగలదు. మీరు కాంగ్రెసు అసహాయాధ్యమమునుగూర్చి కలంకునపుడు మీరు ఆవరమార్గమే ముగించును. మీ కాలసహాయాధ్యమమునుగూర్చి కలంకునపుడు, అచరణ సాధనములు మీరు ముగించును. నేను కాంగ్రెసు అసహాయ వలంతులందు చున్నదని, ఈయెందు సంకల్పరములగు అలంబించినదనిగాని మీరెట్లు చెప్పుకలరు? అందులకు మీరుకల యాభిప్రాయములే అసహాయమును గూర్చిన చిరార్థమును గా

విందులకప్పు వివిధముగ కార్యములకు అసహాయము నలంబించితిరి. వారందఱుకూ కాంగ్రెసు తీర్మానముల యొక్క ప్రతి యర్థవ్యవహారము ప్రస్తుతము లేదు. మీరా తీర్మానమును చదువవలెనని నేను కోరుచున్నాను.

కాంగ్రెసు అసహాయము నలంబించినట్లుల తీర్మానము నం బెట్టిభావములేదు. అట్లు లేకుండుటయే గాక, అసహాయము జేయునకు పరమార్థముగ నుండగలదుగాని జేయువర్తము అందులకు సంసిద్ధముగ లేదనిదితము కాంగ్రెసు అసహాయముగ ముల నలంబించుటకు జేయుకొంత సంసిద్ధత గలిగియుండవలెననియు, సంసిద్ధత యేర్పడినపిమ్మట, అభిప్రాయకర కాంగ్రెసు సాధుముగాని, కాంగ్రెసుమహాసభ గాని నిర్ణయించు లేది వాటికి ఆచరణలోనికి లేవలెననియు అందుగలదు. అవాంఛానికే ను నిర్ణయింపవలెను. నేను మీకు చూపిన మార్గములకన్న కాంగ్రెసు మీకింకమియు ప్రత్యేకముగ జూపలేదు. స్వరాజ్యము మాయాదర్శమనియు, సంపాదనమునకుండే ఒక్క మార్గమును, అసహాయమే యనియు నేను చెప్పితిని. వాతమే కాంగ్రెసుభావమునందు మున్నవగుగలదు. అసహాయముకలనము గల యుద్ధమునని కాంగ్రెసు గుర్తింపవలెయున్నది. కాంగ్రెసువలెనే, స్వభావము లేనట్టియు, కాంతియులే మైనట్టియు, సాధనములే మార్గరాజ్యపతనమునకును, కాని మాకార్యక్రమము సజీవమైనవర్తముల నడచుచుండును. మందగమున మందము. మేమును అసహాయమునకు పలుకుటే కాని ధిక్కరణ వాతావరణమును కలిగించుట మాయాదర్శము. నిరంకుశాధికారవర్తన ప్రభుత్వమును మున్నాభ్యుదయ గావించి జాతీయగౌరవమును ప్రత్యేకించుటకు తగిన యాపాదముల నలంబించుచు. మా అసహాయాధ్యమము ఇదియే. కాంగ్రెసు మెజారిటీపతనమునకన్న మాతమే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమే సజీవమైనదని వాగ్దానిక.

మాకు కాంగ్రెసులంపుననునది విశ్వాసముగలదా యనియు మరెయ్యకప్రక్ష, కాంగ్రెసులంపునమువ్యాప్తమైన సాధనము మా పతనము గుర్తించును. కాననమును ఉల్లంఘించుటకు పూర్వము, అంతకన్నను పదితమైనయు రైతలును పరిపాలించుటకు సంసిద్ధతనుండవలెయును. కాని ప్రస్తుత మందులకు జేయు సంసిద్ధత గలేదు. కాంగ్రెసు మెజారిటీపతనము జేయునందు కాంగ్రెసులంపునమును ప్రత్యేకించుటలేనని యుండును. జేయుసంసిద్ధతనుగన్నదా మిరే యాలోచించుటకు. బాహ్యతీర్మానాంతరము, కాంగ్రెసులంపునమును అపుడలలో నుంచినాకే గాని ఒక్కమార్గమైనను ఆచరణలోనికి తెచ్చుటకు బూనుకొనలేదు. కాంగ్రెసులంపునమునకు ప్రత్యేకించుటలే తగిన పట్టుదల నీయును (ప్రార్థించి, తగినసమయమున ప్రారంభింపవచ్చును. మెజారిటీ పతనమువారి యభిప్రాయమునకునంది మేము మూడుమూడు మిన్నకయింపిమి, కాని కాంగ్రెసులంపునమును ప్రారంభింపలేదు. ఇప్పుడైనను గతవాటికైన సంసిద్ధత యేర్పడెనా? ఈ ప్రక్షుకు మాకు సమాధానముగా వలె. (లేదు లేదను కేలు) కాంగ్రెసులంపునమున గా రిలాట్టుల కేకతీర్థముల గావని జ్ఞాపకముంచుకొనుము. కాంగ్రెసులంపునమునకు ఈపేర్లన్నవారుండకుండుటయేగాక వారిపేర్లు అననరముగ పోలను అక్కినుకు లేరపోవును. ప్రజల కేకమును మనతోపాటునకునుండవలెను. ఇది కలకలెలాని వాస్తవికతనుభవమునట్టి చెప్పుచుంటిని. కాననసభా ప్రత్యేకము కాంగ్రెసులంపునమునకు ప్రతిజ్ఞల మని మాయొక ప్రక్ష, కాననభలలకు మేము వాని నుపయోగించు నుద్దేశ్యముతో వెడలుటలేదు. వానిని విచ్ఛేదము జేయుటకే వెడలనుంటిమి. వెడలగానే, మనకోరికలను వారికి వెలిపి, వారి కేమార్గమునకై నిర్దేశించుచు. ఈ యభ్యుత్సాహము విచ్ఛేదము చేయునట్టి మని నిరంకుశాధికారవర్తనతోనే చెప్పుచుండు. ఇది కాంగ్రెసులంపునమునకు విరుద్ధమెట్లునో వాకు తెలియకున్నది. కాంగ్రెసులంపునము ఈజేకనీర కయినను ఆచరణలోనికి వచ్చునెడల- భగవంతుడు వానిని తప్పించుగా! అప్పుడు, పోరాటము కేకాననసభా ప్రత్యేకము అందులకు ఇంకే సాధనముగ నుండగలదని కలంకునపుడు. అప్పుడు మనకు సహకరముగ అనువదిలించుచుంది వోటరు అందుక. వారుకాంగ్రెసులంపులకన్న అధికసంఖ్యాకులనిజ్ఞాపకముంచుకొనుట అప్పుడుమన ప్రజాశక్తికే మన కార్యక్రమమునై ఆ ఆచరణలకుల మంది వోటరుల యభిప్రాయమును గైకొనుట కవకాశముండును. నిరంకుశాధికార వర్తనలలోడెట్లునో వోటరుల యభిప్రాయమును నిర్దేశించవచ్చును. ఈమార్గముకలననే జేకనీరనుండవలెను. తమకు ప్రజాభ్యుదయగలదు. ఓటరులు తిరుగ మెడటివారికే యెన్నుకొనవచ్చును. నిరాకరణ వాతావరణ మంతయు మారిపోవును అప్పుడుమనకు నుండేది అసహాయవాదులు తీరికి సాయపడుటకు, అసహాయాధ్యమము చలనముగలదని జ్ఞాపకముంచుకొనవలెననిమరల చెప్పుచుండుచున్నాను. మునిసిపాలిటీలకు

బోవచ్చును. స్థానిక సంఘములకు బోవచ్చును. వాతకాలముల కాలములకు వెడలుచుండవచ్చును. లాయరులు కోర్టులకు వెళ్లుచుండవచ్చును. కాని కాననభలల మూత్రము వెళ్లరాదు. కానన సభలకట్టి ప్రత్యేకాదరణయే?

కార్యక్రమము

కార్యక్రమమును గూర్చి యొకరికొకరికిలింకము- (ప్రభుత్వనిధానమును కయారుజేయుటకు మార్కెట్ యంతరంగము గలదు. ఆ విధానము యూరోపియను జనముల ననుసరింపక భారత సాంప్రదాయముల కనుగుణముగ నుండును. ఆ యంతరంగము మిమ్మటికే యేర్పడినది. చిత్తుప్రభాళిగను ప్రకటించి జేకయాల విమర్శనమునకై నిర్దేశించుచున్నది మునిసిపాలిటీలు, స్థానిక సంఘములను స్వాధీనము చేసికొందుము. కార్యక్రమ సంఘములను స్థాపించినదపుడు ము, కార్యక్రమమును గూర్చిన మాయభిప్రాయమునకును కాంగ్రెసు అభిప్రాయమునకును భేదమెంతోగలదు. స్వరాజ్య సమరమునందు పోల్చనటకు కార్యక్రమలకు ప్రత్యేకమార్గముండవలెనని మాయభిప్రాయము. కాని కాంగ్రెసు మతము కన్నముగ లేదు. కార్యక్రమము కృధాగా రాజకీయములలోనికి లాగగూడదని కాంగ్రెసులోని కేతందవారుల యభిప్రాయము. వీరి యభిప్రాయము వాకు బోధపడుటలేదు. నూటికి 95 మంది వలెను నుండు ఈ ప్రజలు పోల్చనటకుకట్టి స్వరాజ్యసమరమెట్టిదో యూహించుటకు వాకు సాధ్యము గాకయున్నది. కార్యక్రమము కృషిరలుడు, అందరూ అసభవింపబాలని స్వరాజ్యముతో వాకు నిమిత్తమే లేకు.

బ్రతివిధ కన్యలను బహిష్కరింపగా దనికొందరిమరయు. బ్రతివిధులను బహిష్కరింపగా ముడ కాంగ్రెసుచే నిరాకరింపబడినది. విజేకనీర బహిష్కరణము జేయుముగాదు. కాంగ్రెసు బ్రతివిధులను బహిష్కరింపగా మూత్రము జేయుము. మన కర్మములను బ్రతివిధ వారు గుర్తించవలెనన్ను, మనము వారికి బిత్తికి గలిగించవలెను. ఇదియు జేయుచుగనా? జేయుచుగనో, నేను ఆజేయభావము గలవాడనీయే యనకొందును. కాని బ్రతివిధులను బహిష్కరింపమును. మూత్రమును కేదవడకాలము అది మన కర్మమునని వా విశ్వాసము మనము ఇంగ్లీషు వారి కర్మమునను చక్కగ గుర్తించి అందుల కనుగుణముగ మనము బ్రవర్తించవలెను. బ్రతివిధ వర్ణబహిష్కరణము కక్షయమైన సాధనము, కర్మము. మనమీ రెండుసంకల్పరములు బోధించుచుండినదేమి? నిష్కలముగ నాలావించెదము. జేయమును, అత్యగౌరవమును, ఏదియైనను సకే. మనము జేయునందు ప్రభుత్వమునెడల ప్రేమను గలగజేయులేదు. జేయమును పురికొల్పులేదు. వాళ్ళులకు నాయకులుగవనమును బోధించియు, జేయునందు దసర్వప్రీతి అధికమైనది. కాని అది మానవప్రృతి ఇది జేయముగాదు అత్యప్రభోధము నేనె చెప్పవలెను- అహింసయును పరమవిశ్వాసము గలవాడను. విజేకపు ప్రభుత్వమునకు లోబడినాడు (మేము నెట్లు ఉపదేశింపగలదు? యుద్ధమునకి జేయమున్న నేమి లేకున్న నేమి? జేయము చూపకుండగనది బహిష్కరణగాదు స్వాతంత్ర్య మనభవింపవలె ప్రేమింపవలెనని. స్వాతంత్ర్యమున నిట్టిదే.

తరువాత మేము కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమము వామోదించుము. భిద్దరు, మద్యపానపేక్షకు, అప్పుకొనక, పంచాయతీకోర్టుల స్థాపనము, కాంగ్రెసుసభ్యులజేయుట వీనియందు మాకు సంపూర్ణమగు సానభూతిగలదు. అనియసభ్యులకుండును, జాతీయోద్ధృతయందును మేము ప్రత్యేకముగ కృషిరలుకదలకలిమి. వావాద్యములయందును వెలకొల్పవలెయున్నది. అసహాయము నొక జీవితకళ నుండవలెచితిమి. కాంగ్రెసులంపునమునుగూర్చి మాయభిప్రాయములను వెలుపుటయందు పొరపడితివా? కాంగ్రెసులంపునమును వాయువాలతో అప్రదలచేయుచు? యున్నాను. మునిసిపాలిటీలయందును స్థానిక సంఘములందును ప్రత్యేకమును స్వాధీనము చేసికొనునని కోరుటయందు నేను పొరపడితివా? కాననభలలందు ప్రత్యేకించి పోరాటమును నలుపు మని కోరుటయందు పొరపడితివా? నిరంకుశాధికార వర్తనమును కర్మమునంది యభ్యంతర పెట్టిగాని మీరు వానిని ఆరికట్టజాలరు. మీరు రంగమును నదిని పోయిన పోవుదురు. కాని నిరంకుశాధికార కర్మము మూత్రము రంగమును కదలిపోవదు. మీరీ పోరాటమును, కాంగ్రెసు మతమున గొప్ప వాయువుల కతుమున ప్రారంభించితిరి. ఇదికట్టికాండయాటగాదు. మీరే తిలొని యాట బా మున్నయే గాదు నిరంకుశాధికార వర్తనమును అడ్డుపెట్టుటకు, మీరు విముక్తికొందుటకు పోరాడవలెనున్నది.

మదరాసు బ్రాహ్మణేతరవర్ణమును రాగల ఎన్నికలను గూర్చి జానుగారు ముగిసిన సమయము. ఏ. ఎల్. కాత్రిగారు జానుగారికి కంఠనముల నర్పించిరి. కథ: ముగియునట్లుటి కాత్రి కి. 15-గంటల

హాస్య మెంటు సభ్యత్వమునకు శ్రీమతి మల్బాగారు
ప్రయత్నించెదరు.

చీనాదొంగలు

ఇదివరలో తెలుగు పట్టణములలో తొలగించి ప్రయాణింపబడుచున్న చీనదొంగలు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ప్రతిపక్షవ్యవస్థలను విధ్వంసం చేయుచున్నట్లు తెలుగు ప్రజలకు తెలియజేసిరి.

నవనగరరాజధానిలో సామంతాధికారులను చంపింపబడిరి.

వై.ఎం.సి.వి. - తుర్కీ

తుర్కీలో యుద్ధమున కై ప్రభుత్వములను తుర్రులు నిశ్చయించిరి ప్రకటించబడినది. ఆ ప్రభుత్వములు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని ప్రజలను చంపింపబడుచున్నట్లు తెలుగు ప్రజలకు తెలియజేసిరి.

సామంతాధికారులను చంపింపబడిరి. వై.ఎం.సి.వి. తుర్కీలోని ప్రజలను చంపింపబడుచున్నట్లు తెలుగు ప్రజలకు తెలియజేసిరి.

ఈజిప్టు ప్రవాసితుని విడుదల

ఈజిప్టు ప్రవాసితుని విడుదల. ఈజిప్టు ప్రవాసితుని విడుదల. ఈజిప్టు ప్రవాసితుని విడుదల.

బ్రిటనులో చావులు తక్కువ

తక్కువ పెండింగు

లండన్, మే 29:—1922 లో బ్రిటనులో తక్కువ మంది చనిపోయినట్లు తెలియుచున్నది. గాలి తేమగ నుండుట తో దీనికి కారణమని వైద్యాధికారులు అనిరి.

1923లో మొదటి మూడుమాసములకు 210000 మంది మృత్యువులు సంభవించినట్లు తెలుగు ప్రజలకు తెలియజేసిరి.

1922 లో తక్కువ పెండింగు అరిగెను. మొత్తము 299860 పెండింగు అరిగెను. 1920 లో 379982 పెండింగు అరిగెను. ఇది పెండింగు ఇంతవరకు.

కెనియా సమస్య

దేశీయులవిషయము

లండన్, మే 31:— కెనియా దేశముల వాయవ్యమునందు (కెన్యా) తమరతరతర లండనుకు బోయి ఎనకో తక్కువసంఖ్యలను తెలియజేయుచున్నారని వారు తమరతరతర ప్రభుత్వములకు తెలియజేసిరి. వారు తమరతరతర ప్రభుత్వములకు తెలియజేసిరి.

బ్రిటిషు గృహనిర్మాణచట్టము

ఇదివరలో తెలియజేయబడినట్లుగా ప్రతీతి. దానికారణము 1925 సంవత్సరము జూన్ 24 వరకు 1920 అధినిబంధనల అనుసారము నుండును.

నల్ల మందు నిబంధనలు

ప్రాచ్యదేశములలో నల్ల మందును పిల్చుదేశములను ప్రభుత్వములకు తెలియజేయబడినట్లుగా ప్రతీతి. దానికారణము 1925 సంవత్సరము జూన్ 24 వరకు 1920 అధినిబంధనల అనుసారము నుండును.

కడప మండల సభము

గవర్నరు తేదీని కడప మండల సభము కార్యాలయములో మండల సమావేశము జరుగునుగాన సభ్యులందరు రాగొర్రుకులు, విషయములు: 1) ఖద్దరుబొంబు 2) యింతరవిషయములు.

చిత్తరంజనదాసుగారికి

సన్మానపత్రము

దేశభక్తగౌరవార్థం!

భారతదేశము పరదేశీయుల పాలనకు లోనై దేశవ్యాపార పరిశ్రమ వివక్షాపూరిత పద్ధతుల ద్వారా అణగారినట్లుగా ప్రజలకు తెలియజేసిరి. దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం!

వంశస్థులు! దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం!

ప్రజానరంజక! దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం!

దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం!

దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం! దేశభక్తగౌరవార్థం!

అమామదాబాదు సమస్య

ఇదివారం తెలుగు ప్రజలకు తెలియజేయబడినట్లుగా ప్రతీతి. దానికారణము 1925 సంవత్సరము జూన్ 24 వరకు 1920 అధినిబంధనల అనుసారము నుండును.

సబ్బులు చేయుట

ఈ సబ్బులు చేయుట. ఈ సబ్బులు చేయుట. ఈ సబ్బులు చేయుట. ఈ సబ్బులు చేయుట. ఈ సబ్బులు చేయుట.

748

నైపుణ్యము దామరకాల

పెంకుపాడు, కృష్ణా జిల్లా

మేనేజరు తన తన కార్యాలయము

మిక్కిలి సామర్థ్యము గలిగినట్లుగా, వ్యాపారమునందు అనుభవము గలిగినట్లుగా, వ్యాపారమునందు అనుభవము గలిగినట్లుగా.

Mothay Gangaraju

Joint Secretary & Treasurer

The Krishna Jute & Cotton Mills & Co Ltd

P O Ellore

Kistna Dt

వివాహములు, జరుగునప్పుడు (1) మములను జి ప్రియం దుంచుకొనుడు. చొక్కపు వెండిచే తయారుచేయబడిన రైలుకూజాలు 1, 2 లోటాలుగలవి, పలురకముల చెంబులు, ముక్కులోటాలు, పలువిధ నగలు మున్నగునవి వారివారికి కావలసిన వస్తువులను సున్న వి. చొక్కపు వెండిచే, నవరముబంగారుకు పూచీ యివ్వబడును. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టికంపెనీ 1842 నగలవ ర్రకులు, 25, చైనాబజారులోడ్డు మద్రాసు.

17 జూన్ 1923 తేదీని లాటరీ తప్పక కల్పబడును అప్పటికి ఖర్చుపడక నిల్వయున్న టిక్కెట్లు వదలివేయబడును త్వరపడుడు!! కొద్దిటిక్కెట్లు మూల మేపున్నవి మించిపోవును!! గొప్ప మేడ లాటరీ. రు 5 ల టిక్కెట్లు గవర్నమెంటు అనుమతిబొందినది. కృష్ణా జిల్లా ఏలూరు పెద్దబజారులోని శాంతిలాల్ మ్యాగిసిన్ వెం 148 దగ్గర రెండవముల మేడ అడాల వీరువాసిట్టింగు నవ 17 తేదీని గొప్ప ఉద్యోగములు, పెద్దమునుష్యులయెదుట ఏలూరు పురమందిరము (ట్రవ్స్ హాలు)లో లాటరీకలుబడును. లాటరీ మొత్తము టిక్కెట్లు 3800 టిక్కెట్లు 1 కి రు 5 లు మొత్తము సొమ్ము రు 16,500 లాటరీకి నివేశనఖాళీ రు 2000 లాటరీ లాటరీలో గెలుపొందినవారికి వెంటనే తెలియజేయబడును. నిమ్మల వారిస్వంత ఖర్చులతో ప్రభుత్వమునకు దానముగా వ్రాయించుకొని రిజిస్టర్ చేయించుకోవలెను. వ. ర. అప్పటి టిక్కెట్లు నిల్వయుండేయెడల అందులకుగాను కచ్చే వని యార్డరులు యీ నెల 16 తేదీవరకు మూల మేపుచున్నవి. కావలసినవారు పేద, విలాసము కృష్ణముగ్రామీ టిక్కెట్లు 1-కి రు 5 లు. శాంతి వనియార్డరు చేసినయెడల వెంటనే టిక్కెట్లు పంపబడును, 10 టిక్కెట్లు ఒకేసారి కొనుగోని ఒకటి టిక్కెట్లు కొనుగోని గొప్పమునుగా నిల్వయున్నది. పోర్టు ఖర్చులు తప్పనిదే జవాబు యివ్వబడెను. టిక్కెట్లు రిజిస్టరుగా తంపుకు 0-4-0 లు/అధికముగా పంపబడును. ఏలూరు 1-6-1923 మాటూరి నర్వేశం, మేడమాక్కు దారుడు.

దక్షిణోద్ధారి సంగ్రహం అధిక జ్యేష్ఠమాస బ|| ౪, శనివారము

ఆత్మన నము

మక్కపాటి వేంకటరత్నము గారు
 తనరకు పే ని తేల తడ
 కాకే? మొగంబును విన్న నయ్యో? లో!
 చనముల శ్రుతారములు
 జాత్యంశేల? వచింపు? కాథికా
 మణి యెటు వోయో? విషయమే
 మంజులసౌఖ్యము మాన ధోరకా,
 ననముల రాం బ శేమి? భగ
 నాయకు డెయ్యోడ? క్యామశుంకరా!
 బృందావనప్రభాతరంజుల మహా
 ప్రేమాలసక్తాపికా,
 బృందంబుల్ పరశుధాగగన మ
 స్థేనానిదొయ్యెళ్ల ని
 స్నేహం గానక గుండ్ల వడి తుడ క
 స్థే నిశ్చయన్నాక లో
 సంభారకమర! ర మృతుకం జం
 తంబాసి స్వాంతంబునన్
 ససిగం జరుమావిసంజయ తనగంబోటు
 జవులు దెలుపుదు బడికంచమునంబులం
 బ్రహ్మనిధి యగురాధికారమణితోడ
 శేరి పక్వాన్న మారగించెనపు రమ్మ
 పంకువెన్నెల బచ్చికబయలులందు
 నుమననోహరతంజపుంబులయందు
 బ్రహ్మ నివసనభావంపద వహించ
 తెలిగి శేషపు నూత వేంకటాచార్యు
 కోయిల! పాడు ముద్రాంతగీతములతో
 గ్రహప్రవాళరాగంబు జేర్చి
 భృగవ! నుడువు ముప్పొంగుభావములతో
 నవ్యకాసుమమరంజంబు జరికి
 లభిం! కరియుం దాతరపువృష్టితో
 దీపించ మంజుమత్రైములు వోసి
 చలితెమ్మెరా! వీవు మలరుపుప్పాళ్లతో
 వలపించగందంబు నలవరించి
 లలితవల్లభతోరంజులను గట్టి
 స్వాగతం శీఘ్రంగా సిద్ధపడుము జైత్ర!
 అల్లతే! మాడు! బృందావిహారమునకు
 నవ్వుచున్నాడు తాలగోపాలమాళి.

ని రి త్త

[పెమ్మరాజు రాజగోపాలము గారు]
 సహజసౌందర్యమున నొప్పు + సౌమ్యవదన
 మండలము హాసచంద్రిక + మాయ వాం ఛ
 గాత్రాకుమరమొప్పు + క్రమ్ముకొనెడి
 చిరురజాల మయిన సరి + శేయకుండ
 కేల గీరించి గుళిపోల + మేల నీవు
 నిట్టిసాయంతనంబున + నట్లు లొంటి
 కొలనికెలకన నేమియుం + జలుకుతుం
 కూరుచుంటిని చెప్పుమో + కొనులొంగి
 * * * * *
 కుసుమవాసన నీకేమి + విసముం బోసె
 వలయవాయువు నీ కేటి + మటు గొలిపె
 సాంధ్యరాగము నీ కేమిసాద మిచ్చె
 విష్ణుగంగానము నీ కేల + వెగటుబోచె
 ప్రకృతిసౌఖ్యం నీకేల + పనికిరావు

శృంగారము - వర్ణనావేశము

[పాదసంధి రామ శాస్త్రి గారు.]
 ఇది శక్తి ప్రేమ కామము ప్రోథము మున్నగు సనేక
 ములతో గానించును. భక్త్యావేశములో నొక్కొకతయిన ప్రహ్లా
 దాదులు ప్రాచురించుట తేలికంబుననున్నది. ప్రేమావేశము
 లోని కలితంత్రులు కష్టలొకటే దమ శరీరసౌఖ్య మాటాచిం
 పక వర్తించుట కానించుచున్నది. కామావేశములో కామకు
 తాతలెటుంగన భౌతికత్యమునడిచి వర్తించుటయును 7 లదు.
 ఇది అట్లుండ గొందలు కవులు వర్ణనావేశముతోబడి మితి
 మీటి వర్ణించుట కానంబుననున్నది. చూడుడు. సారంగధరచరిత్ర
 వను తనప్రజాంధమందు 'వేమకూర వేంకటపతికవి శృంగారవర్ణ
 నావేశమున నెంతయు మరయక తల్లికొడుకు లను పాత్రములు
 గాత్రే ప్రసంధముల కాంతియు లేకుండుటయే తేలుచున్న
 ట్లు, నితనిమిటి వర్ణించినాడు. ఇతనిని "అమృతపుకూర వేంక
 టపతి కవి" యనవచ్చు నని కొంతటి యభిప్రాయము. కాని
 యాతనిని "కంఠకూర వేంకటపతి" అనఁబోయియుండును. కంద
 శాత్ర, తిన్న నాకె గాఢానకు మరక నెత్తించి యెంతవలసితనైన
 జుట్టిండును. అట్లే యాతనికింగూడ నాటకకు దురదయైత్ర,
 శిత్రాంగి యెంతలెంటంగక యాచిత్య కూరయక "నేను నీ కుమా
 రుడను (పుత్రుడ నను) నభిప్రాయముతో సారంగధరుడు పలు
 కుచుండ "నాకు నీవు కూరుడవే" యని కామవేశమున నాతని
 నిం దనకు మన్ననకడను నభిప్రాయమున సుమర్చించుచున్నట్లు
 కవి తల్లికొడుకులను విడచిది శృంగారవర్ణనావేశములో నొడ
 తెలుంగనట్లే, క స మ ను వర్ణించు దలంపున రసాభాసమునే
 తొక్కుచుగా వర్ణించినాడు. తనకన్ననకు మఱియెవ్వరు లేకపో
 యితా? శిత్రాంగి యంతకు ముందెప్పుడును సారంగధరుం జూచి
 కాని వినికాని యున్నట్లు చెప్పకయే యాతడు తన పావునకు
 కొంత శిత్రాంగి పేరునకు వచ్చినట్లు వివరంగానే యామె కాతని
 యెడ చచ్చిపోతి మనస్సంగము" మొదటి యవస్థ అదయింపక
 సంకల్పము ప్రభావము ప్రాత్యక్షము నుదయించగ నెన్నియో
 వికాశముల నామె చేసి తనయాతుకకన గనఁబడుచున్నట్లే యా
 తడును తన యాతుకకనే కనఁబడుచుచు వర్ణించియున్నాడు.
 ఇట్లే భక్త్యావేశమున గూడ మితిమీరి వర్ణించుట కలదు.
 ఒకకవి తిక్కనసోమయాజుగారిని "కవిబ్రహ్మ" అని చెప్పఁగా
 భిన్నుటి ప్రపన్నులు కాని కాతడు "కవిబ్రహ్మ" యనఁగా
 సృష్టికర్తయని యర్థముం జెప్పుచుకాగా "కవుల కాతడు సృష్టి
 కర్తయో? యనిప్రశ్న ముదయించెను. అప్పుడు వారు చెప్పిన
 శేషముగా "కవి" పదమునకు "కవిక ల"ని లక్షణ చెప్పకొనక

సరసిలోపల ముకుళించు + సరసిజములు
 మాత్రమే వృష్టి బడి నీడు + మనసు కెత్తి
 కారణము చెప్పు మేలనో + కాంత నీవు
 * * * * *
 ఏమి యోచించుచుంటి నీ + తనగొలకు
 వేలితొన్నావు ఇటువచ్చి + వదలిపోవు
 కాలతెల్లరు నిడకొంది + కడుటమెడిసి
 వారిలోవాడు నవ్వుచు + నూచెవు
 జోవుచున్నావు నీ వేల + జోవు; కంఠ
 చీకటిపడియె నీ కెట్టి + తిక్కలగునో
 వదలిపోవును నిన్నొంటి + వీడియివుడ
 కాలతెలుకంటె యనుమానకారణమగు
 * * * * *
 చీను చిటుకన్న జూతువు + చెట్లనీడ
 నీకుణము జేసి యిటు ప్రతిఁయింతువు కర
 కంకణంబుల కవళికే + కలగి యెలికి
 పడుదు జలముకైవచ్చినయెడల బింబె
 పోత లేదేమి చెప్పుమా + తిన్ని దాన!
 యేరీ దట్టనన్న గృహరాజు + మీవు నచట
 నుండియే వచ్చితివయేమి + యుల్లనుండు
 నెట్టితలఁపుల నునిగితో + యెవకె తెలుక?

లయనకు. కానివైగాద నాతడు కవికల సృష్టికర్తయో? యని ప్రశ్న ముదయించగ 'సాంధ్యకవికల' కని యొకొక లక్ష
 ణం జెప్పకొనవలయునట్లు. కానివై గూడ సాంధ్యకవికలో నీతని
 కి పూజ్యము నన్నయశ్శబ్దమునకు నీతడే సృష్టికర్త యెట్లని ప్రశ్న
 ము కాగా "సాంధ్యకవిక" యనఁగా సాంధ్యభక్తప్రచారకవిక
 యని యొకొకలక్షణ వటు. అది యెట్లన్న నన్నయకవికలో
 సలస్కృతపదము లభింపదు. సోమయాజి కవికలో సాంధ్యపద
 ము లభింపదు. భారతములో సోమయాజి గ్రంథములో నాట
 వ భాగము గూడ నన్నయ గ్రంథము. కావున నన్నయ యాంధ్ర
 పదములకంటె సోమయాజిని యానుసంజులకంటె నెక్కువ
 గా నున్నచో వారు చెప్పినట్లు కావచ్చునేమో కాని వాని
 నెవ్వరును లెక్కించి చెప్పినట్లు గానరాదు. అది యెట్లున్నను
 నిచ్చుట యొకొకటి వారికే కలిగిన భగ్యసంకేతము. ఇంకొక
 కవుడు అల్లసాని పెద్దనను "అంధ్రకవిచాపితావహుఁడని చె
 న్నెను. మిమ్ముటి ప్రపన్నులు దానిం జూచి యాంధ్రకవికకు
 పెద్దన విచారమునకుని చెప్పదురు. ఇచ్చట సితావహుడనునా
 నికి "బ్రహ్మ సృష్టికర్త యనియో తేక తండ్రితండ్రి? యని
 యా? యరము. మొదట పతమున నిద్రలు నాద్దుత. రెండవ
 పతమున సోమయాజికంటె "పెద్దనే" యాద్దుడని చెప్పకలవచ్చు
 నని, వారికే యొకొక భగ్యసంకేత ముదయింప వివాదము.
 జేయుదురు. ఆవేశములో నెవ్వ యెట్లు చెప్పినను జెప్పదురు.
 చూడుడు. ఇప్పుడు మనమందఁ మెట్టియున్న || మ|| గాంధీగారి
 నొక కేవలగా జెప్పి యాయనపటమును పూజించువాడు
 నాయనకు మొక్కులు ముడుపులు చెల్లించువారును మఱియు
 నాయన నొక కేవలగా జేసి యాయనపరముగా నొక వంధ్య
 మును కల్పించి వాని కాలినోడరులు ఋషులు నేరీయో యొక
 ఛందస్సును కల్పించి మంత్రానుష్ఠానముం జెప్పువాడును నింక
 నూలు వకుల రాట్టుమును కేవలగా జేసి దాని కొకవ్రతమును
 వాని కొక కథను దాని కొక యితిహాసమును వాని కొక పురా
 ణమును కల్పించిన మేధావంతు లగు కవులును కలరు. ఇట్టి మేధా
 వంతులెవ్వరి నెట్లు చెప్పలేదు? తేవి నెట్లు చేయలేదు? వా
 రట్లు చెప్పట రిప్పదమా? కాదు, వారికి వారియెడఁ గల భక్త్యా
 ద్యావేశముచేతనే యట్లు చెప్పదురు. అది వారి నైపుణ్యము
 భక్తిరక్తయమున చెలుపుటకు మాత్రమే చాలునగాని విషయ
 నిరాకరముం జేసికొనుటకుం జాలదని వివక్షలు లగు గ్రా
 హకులు గ్రహీతరుని తలంచెదను. ఇట్లే యిప్పుడు లోకమందు
 గల వ్యవహారమునబట్టి యొక విషయమును నిరారంప యత్నిం
 తురు. కాని వ్యవహారము లన్నియు యథార్థములే కావు. క్రియ
 మూలకములు గొన్ని సాత్త్వికమూలకములు గొన్ని. ఆరోప
 మూలకములు గొన్ని. తత్కార్యకాంత్యమూలకములు గొన్ని
 వృత్తిమూలకములు గొన్ని. వానిని యథాశ్రుతముగా నమ్మినచో
 వానిమూలమున, ననేకానర్థములు వాటిల్లుదు. ఇట్టివ్యవహారములు
 లోకమంతే కాక శాస్త్రములందుండు గలవు. కాని వానిని శాస్త్ర
 సమయజ్ఞులు యథాశ్రుతిముగా గ్రహింపరు.

సాంస్కృతిక సేవ

మహామహాపాద్యాయు జేవం వేంకటరామశాస్త్రిల
 వారి ప్రతాపశ్రీయును శాఖలెరియు మొదలగు శాఖలముల
 ను ఆంధ్రజేతమునను నిజాం రాష్ట్రమునకు మరొన్ని ప్రదేశ
 మలందు ప్రతిష్ఠింపుచున్నాడు గాని అట్టివాని ప్రదర్శన ప్రంథ
 మెదితై శిధి దానిలన తాను క్షితితుయు గ్రంథర్రాజకే
 నిభమును సానుభవించుట తాడ మిగుల విచారముగా
 నున్నది.
 సోదశిలాళా వృద్ధాప్యమున్న శాస్త్రిలవారికి మన
 మనేక విధముల తోడ్పడవలయున్నది. వారు వ్రాసిన గొన్ని
 గ్రంథములకు సమీక్షరీయాత్రలను ముద్రణయొక మొదలకేను
 గాని వాటకములాదులారు వాకిలాటము లాడివస్తును నాటక
 మునకు అధునతము టి ల్లి లెనను పంపుగొని వారికి ఆంధ్ర
 జేతము పడెణుండు ఋణమును కొరికిరి కొంతయొక షిర్కబు
 శ్రేయోజానుకము. యాట్లును యుననడియెను రూపాయలే
 అనంతకలంబు చేసి ఇర్లగిరికినెండుదల వాక్యములు వెంట
 కంటనే వెలువడి దేశముకు మహావికార ముండునట్లు.
 (ఒక విశేషం)

పరుష సరళములు

యజ్ఞసాటి వేంకటసుబ్బారావుగారు

వాఙ్మయవిజ్ఞాన శిల్పిధర్మము; గర్వరచన, కష్టరచన శిల్పికి రచనావిధానములు వేరు. కష్టరచనలో గణనాతి ప్రాసనియమములు గర్వరచనలో లేవు. భాషాగ్రహణము గర్వరచనలోనే ఉంటుంది. భేదరూపములు తాత్పర్యము. ప్రజ్ఞతే వ్యాఖ్యాతేషు సమవసరకాతే నియమవిధానం. భాషాభివృద్ధి వాఙ్మయరచన అవసరములగు వ్యాఖ్యలకు స్వాతంత్ర్యములే నిబద్ధమై ఉంటున్నాయి. అట్లయితే సాహిత్యము పరిణామించుచున్నది. గణనాతి ప్రాససౌకర్యములకుగాను కష్టరచనలో శిల్పిని నిబంధించి గర్వరచనలో ప్రాధాన్యము వహించుచున్నది. గ్రంథకర్తలు చివ్వులు నూతనగారి వ్యాఖ్యాతమునకు కించిచ్చుముగా నుండ ప్రాణాదులను మేల్పరచుకొనియో లేక పూర్వవి కర్తవ్యతాత్పరములను నిడువ నొల్లకయో గర్వములయందు ప్రాసము అవసరముగ అవతరించునది. అందుకే సాహిత్యము మాత్రము స్వేచ్ఛి. భాషించుచుంటుంటే, అందుకే ఈ సాహిత్యమునిట్టి శిల్పిని సులభమైయుండవలెను. వ్యాఖ్యాతయొక్క ప్రాసని భాషా మహిమలకు పరిమితం. ఇదే!

ఈ సందర్భమున నా చిన్నకాటిమయ మొకటి క్లుప్తంగా చెప్పుచున్నది. ముఖ్యంగా భాషాభివృద్ధి కల్పించుట తేవనలలో వాస్తవ్యమైనది కావించితి. భాషాభివృద్ధికి చాలా రూపాలు. వాడు సాహిత్య సామర్థ్యం అనినా. అందుకు తగ్గిన కష్టం, అపవదలముల సాహిత్యమును గ్రహించుట వలె ముఖ్యము సలహాతో వాడు సేను సమర్థుని. ఇప్పుడు కొన్ని గ్రంథములు చదువుకొని తాత్పర్య శక్తి కలిగి వ్యాఖ్యాతకు ఉపసంహిత చుట్టూరములు చూచుచున్నది. గ్రంథకర్తలు ఇంటినుండి అట్టి అవినీతిని గమనించుకొనియె తమని విచారము లుండుచున్నది.

“వాడు సే స్వేచ్ఛి జెప్పినట్లు” అనుకొంటే “వాడు సేప్పినట్లు” అనుట రెండవవ్యయప్రకారము వినోదముగ నున్నదే. సమనంపుడు, గ్రంథకర్తలు అందు గ్రంథపాతములేదా! ఈ తాత్పర్యము గ్రహించలేరా! సువాడు సేవోకత్తను మును తొండలకు చదివి వికసింపచుంటుంది. అందులో “వాడు సేవోక గులకాత యగు సాక్షిని విడిచి” అని చదువునట్లుటికి వికసి “గులకాతయేమిటయో! అమెట... ఉన్నవా యేమిటి? అని ప్రశ్నించును. వాడు సప్రతిబింబు. వెంటనే వివాదముకలిగి నది. “అదివాడు అసలు పదము కులకాత ముందు అక్షరాస్యమై యున్నది. అది ఒక వ్యాఖ్యాతకావలెను. ప్రకారము అటు లవును” అంటుంది. “వ్యాఖ్యాతలూ గ్రంథకర్తలూ మాకు తెలియవు. మాకు విషయములు అల్లావుంటే సేవోకత్త సేప్పితే మేమోనా దంతానూ నిజముగా అమెట... వున్నది. ఇంకే?” అని తేమెవాచేప్పిపోగా అందరినవ్వరి. వారికి సమాధానముచెప్పలేక “అందుకే యేల సరియమని చదవకపోయితివా అనుటంటిని. తన ‘కులకాత’ అని వ్రాసినలోపమేమిట? అటుకాదు ‘తన కు’ అని వ్రాసా మొదలుకొంటే సమనంపు ‘కు’ కులకాత యగు’ అని వ్రాసిన వెంటే వ్రాసుకుంటే! గ్రంథము లిట్టి అసభ్య వాక్యములతో నింపి చదువువాటికి పనువాటికి పోయియుంటా గావుకదా? “వాడు కర్త మాట్లాడుచున్నాడని మీరు దైకి తోవుచుండే” ఇంకొకటి కర్త! అను విషయము గమనింపుడు. అసలు పదము ‘కర్త’ వ్రాసిన వెంటే వ్రాసుకుంటే! వాడు కర్త మాట్లాడుకొంటే! లేక కర్త మాట్లాడుకొంటే! తాళికాబట్టి కర్త మాట్లాడిన కీడు వైకలీచనా? ఈ సంగత్యాన్ని యెందుకు? ఈ తిరుగులేదుక! సరిగ్గా వ్రాయకదా! ఇట్టివేకములు కలవు. వేకొక్కంటు అవసరమని లెలచెదను.

మహాకవియారా! నానిప్పుడు చిత్తగించుదు. నేను గ్రంథకర్తలను సాక్షాత్తుంటే వారు అగౌరవపరుచుట తేదు. వారందరూ పూజ్యులు; భాషాభివృద్ధి; వాఙ్మయోద్ధారకులు నానిప్పుడు ముఖాత్రి మొకటియొక్కది. పూర్వపు శ్రీ నియమములు వాస్తవములను పోలివారి. అప్పుడు భాష. ఈ నియమములతో నుండుట అట్లే మునుగ సెలచుటలేదు. అప్పుటి సరికి భాష ఆ సేకమార్పులను పొందినది. అప్పుటిపదములు భాషములు ఇప్పుడు విచిత్రమైనవి నిర్మూల్యులు. అటువంటివాని నిష్పత్తి వికల్పించుట శ్రీమతియుగ సుబ్బ సాహిత్యగ్రంథములందు పావరసములకు నునయోగించు కవిగ్రంథములందు వైకము అవలంబించు ప్రయోగించు భాషను వివేక మెప్పుడు విముఖతన లిగించుచున్నాము. గర్వరచనములను సైను పోలింతు

వనంతులు

౪౯

ప్రియమిత్రమా!

కొంతటిసారి వాటిచూడవలె వ్యాసము వ్రాసి పంపిన వ్యాసమునకు వ్యాసము నింకొకటి బంధువు. కాని మాత్రానువదన కీ. నుజు నొక వ్రాహ్మణేతరవాడుకు వచ్చి యొకవ్యాసము నిచ్చెను. వ్రాసెను అంతయు సభకు వచ్చిరి. వ్రాహ్మణులు కాంగూడదని నియమించుట. మే మంతయును జూచుచు. వారెందుగారిని సభకుమారు వారే యొక్క వచ్చిన యజ్ఞమోటానుకూలుమై నూరనించుటచే సభ చాల నయ్యెను. అదిగెను. అనగా పత్మోత్సవంధులకు సభ్యులు చాలమంది వచ్చుటయే జడనూచకము. సభ్యులవ్యాసము వినుటకువచ్చిపో - తాటాటకా వైకలీయము చూచుటకు వచ్చిపో నేను చెప్పవలెను. కాని పల్లలు చెప్పెను స్త్రీలు పురుషులకంటే కలుపుట వచ్చితి. వ్రాహ్మణులు చాలరిక్కినవారి మౌనము వచ్చిరి.

సర్వీకామునకు వాడు చుండు మాత్రామనా యాని గాన వేర్వేరుగావోర గూడ సభలలో రిక వచ్చిరి. అంతయును గొల్లునుక. ఎవరో మొదటియొకరికి జయ! అనియో - అట్టిగానక వరకా అనియో యెవరికి, అటున వ్రాహ్మణేతర వ్రాహ్మణులకు మూలకా క్షుణ్ణాలోలు చేపరి ఈయవ్య మము చాలప్రాచీన మైనవనియే చెప్పి కామునండియో విజృంభించుచున్నదిగానో అవస్థాగతులు ఋజువుచేయుదు కనిపించెను. వారెందుగారిని తాళవలెను చెలరేగలేదు, నిజంబడిక. నేను నొకమూల గూరుచుండి యాతురతిలో పనుచుంటిని.

“వ్రాహ్మణేతర సోమలారా! మన మీడిని మిక్కిల కలచేయిరా మోకలెటకు తెలిసినవిషయమే. మాకు తెలియ దని కొండలు కేళలు) మాకు నేడు వ్రాహ్మణభేదాలకు మూలకు లాడదండ మనవాటిని రక్షించుకొనుటకు చేరితిమి. (సర్వధ్వంసం) వ్రాహ్మణులు స్వాసంధ్యాధ్వంసములను యాని వ్రాహ్మణేతర మాని మోకలెటకుగ ముగ, రిమ్మ, కల - వారెందు గానెలు సల్లమందుల వాక్యించి, మద్య ముండుట భక్షించుచున్నార. ప్రాసించు! వాత చెడిపోవు దులన కేళు) అది యేమిటా! వారి భర్తములు వారమానగా నునము వాటి దాగులయై యుండవలసినదా? తుంటి చదువులు మాజెటల చదువులు అక్ష మేచ్చ విద్యలు చదువువాడు విప్రువా? పరదేశములకు వాడుండైన యజ్ఞోగ్నివ్రాహ్మణుడు మనకు గుంటా? ఇంక సేతుంటింకము మనము కారితముగా వోచ్చి యూరకొనము. (వ్రాహ్మణులు ఛ దాటరని, తుంట మోకలెటకుగ ముగ తెప్పిరి. ఛదాటరవ్రాహ్మణేతరులు కావ్యా యని యొక వైకలీయంధునాడుకొను (కన్నించెను.) అది మనలో మనసభ్య! అంతింపవచ్చుకాదు ఈ వ్రాహ్మణ వేష - (కన్నించెను) వెలదు.) యావ్రాహ్మణ - ఏమనా? ఈ వ్రాహ్మణాక్షుణ్ణాలనని కలిగిది. మనలో మన మెల్లప్పుడు నికవ్రాహ్మణులను ఈ వ్రాహ్మణులుగా నుండుటకే నూయరిక ములకెను, రెండుండలకెనుల కమ్మవాళి, వారగుండల రకముల సేవకాతులకెను మనల కేల్లివైదిశాండు. తెగలే నిర్మింకముల వాడుకల సృజించినాడు. ఇది బ్రిటిషు వాటి (Divide and rule policy)కంటే తాత్పర్యముకావా? (కావేరదు. వ్రాహ్మణానా మనెకత్త మని వెలవాట్లు వేగి వాట్లు ముడినాట్లు కాగలవాట్లు నియోగము సందవరక ని యోగము కింకాధాత్తు (సభమకాళులు యిట్లే వందలకొలది టలేదు. పద్యములలో వైకలీయ ప్రాసనియమభింగము లేనివోలు ఈమార్పులు చేయటం అవసరము. వచనములో నెచ్చట ఈ ని యమములు పాటించ సవసరము. తనని మనవిచేయుచున్నాను. కనుక ఆ సేకసంస్కరణములు జరుగుచు సంస్కరణయొగ మని వేకొండవగిన ఈ కాలమున పండితవేషములు భాషాసంస్కరణ మొచ్చి భాషామోహములకే తుప్పుపట్టినవూపములతోల గించ నూతనభాషామణముల నొకటి ఆనందించెదరిని ప్రార్థించు పరిమించుచున్నాను.

వ్రాహ్మణరకములు లేవా? ఇప్పుడు వ్రాహ్మణేతర లండలు పంపములలో గలియరావా? దీనికి మావ్రాహ్మణులయ్యదు తేడ! ” అనియొక వ్రాహ్మణుడు (కన్నించెను.) ఈ వ్రాహ్మణాక్షుణ్ణాలకు యెక్కువ లేకపోలేదు. అది యొకమూలకావూ నము. వ్రాహ్మణులలో భేదము అన్నను భోజనము అన్న. (“అదియొక సత్యమే!” అని కేళ)

అంతట నవవ్యాసకుఁ డీసభలో వ్రాహ్మణులు మాట లాడకూడదని యాజ్ఞాపించెను.

ఇది యేమి కాసనసభ యనుకున్నా వాయని యొక వ్రాహ్మణుఁ డెదుర్కొనెను.

అంతట మాభేద్యులుగావులేచి “ఇకనోక వ్రాహ్మణేత్తి రేమిస్తా” అని యెఱచెను.

వ్రాహ్మణు లందఱును లేచిరి. నేనప్పుడు వ్రాహ్మణులతో “నాకునలారా! If you tak coffience you deserve it అని యొకవైకలీయముని నొకనాడు చెప్పెను.

ఈవైకలీయము వినిన మీకీ యెఱుకే! కట్లు లేకుండ తెప్ప నవో నేనీమహాత్మునికి వందన ముచించియుంటిను. ఈవైకలీయము విన్నవైకలీయము వానితో న్నారు.

“వైకలీయ వ్రాహ్మణులు భారతీయులు కాదు. అంగ్లేయు మహాత్ములకంటే విదేశీయులవలెనే వాట నవ్యదేశీయులవలెనే మనదేశీయుల కరుదెంచి వాక్యకంఠములచే ప్రదలను నుంచి చిరకాలము స్వాధీనములకొని నుమా రైదువలయొందలకంటెయొ సవచ్చి ముగ రేమయధికారమును చలాయించు చున్నార. * * * మనదేశీయులకు వచ్చియుండుటచే మీరు నొకవిధముగ సభారతీయులవలెను పరిగోధకులు (?) నిర్ణయించి తున్నార.” 13-5-1923 వ్యాస.

మాచితిరా? మనసోదకులను సమర్థులగు వ్రాహ్మణులందరికాని వ్రాహ్మణేతరందరికాని యనుట నిజమే మహాత్ములకాదు. ఇది మనవ్రాహ్మణులకు మన వ్రాహ్మణేతరులకు విద్వేషించి కట్టె సభకొనుచున్నార. వ్రాహ్మణేతరు లందఱు ను రా మనం వ్రాసి రా జు లతో వచ్చిన వ్రాహ్మణ ఋషుల ఋషిములకు ధ్వంసం చేసె తాటకమోటాది రాక్షసుల సంతతివా రనియను వ్రాహ్మణేతరు లనార్యులనియను అనాదులు (Yanadis) అనియు, కొంత గోండువాతల సంతతి వారనియు వాదించుకావలెను. ప్రధానవ్యాసములలో వ్రాసి వ్యాసలోకము లైన యా సిద్ధాంతములతో తెంపాడుసం తల సేవర గొల్లుచున్నార. చాతుర్వర్ణ్యసంధియై మనయూ ర్యవాతి - అస్తాదికేళి సంకీర్ణ మైనవార్యవాతి - నెడకి వ్రాహ్మణుల భోజనీయాలని, వ్రాహ్మణేతరుల వార్యులని సిద్ధాంతి కింతకంటెపడినములు వచ్చినవి. ఈసిద్ధాంతములలో వ్రాహ్మణుని దియే ప్రధానముగ జూచుచున్నా కే గాని వ్రాహ్మణేతరసం ధము తాత్పర్య. కతి యగుచున్న దనుటకు ముదిపోవుచున్నా డు. సత్యము చెప్పి వోవము మానిన మనవాటిని జూచుట కిట్లు చున్నాడు. వ్రాహ్మణుడు వచ్చి “నాకునా! కల్లు తాగకు” మని వోధింప వ్రాహ్మణేతరవాడుకు కండ్లెత్తేసి - నీబుద్ధి విని యింకొకడు తెదైదు మావాటి. ఇంక నీ నీరులు వలదు - అని గడ్డించుచున్నాడు. కావున, మనము కొంచెము సేవకపట్టి యొకవ్యాసము విందము.” అని బ్రతిమాలితిని. వారు వాడుకలు వికక నన్ను మాడ బయటికి లాగుకొనివచ్చిరి.

దేశ మెంతటి స్థితిలో మునిగిపోవుచున్నదో మాచితివా! వజ్రే కాన్యియును మన మిదనాద వ్రాహ్మణసోదకులు దాను వక్రమునాకును మాని మన (Justice) సోదకుల యుబలాటము జుడియొకమాట తీర్చెదరా! అటుకీ వ్రాహ్మణునికి గలిగినవో వేకలీయ కింత మున్న వాటిలకు. వ్రాహ్మణుడు స్వధర్మవరా యుండు కావలెను! వ్రాహ్మణేతరసోదకుల కిట్లు వైకలీయము లగును. కాని వారివారమునందు - వైకలీయగాలివామయలకు కే - వారియొక్క ర్యమునకు - దానిపతనమునకు - వ్రాహ్మణుడే కారకుడు! అవ్రాహ్మణాభివృద్ధి పోవుటకు వ్రాహ్మణులు కారకులు కాకపోయినను - వీరిమంతంగము లొకరియొకరిన కే అనాక్షుణ్ణి కలిగిన దనియెను వ్రాహ్మణుని విడిచిపెట్టినయొ ప్పది కాదా? విప్రులీంద మోతులేరా! పడ్డవారు చెడ్డవారు కానేరరు! జవాబిచ్చుచుందుము.

అనుగ్రహ ముంద్యము.
నీ యనుంగు మిత్రుడు,
-వనంతుడు.

SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA

(REGISTERED)

The Safe and Sure Cure for all Acute
and Chronic Diseases

One Phial of 6 Pills For a
complete Cure Price, Rs. 10.

Awarded First Class Certificates and Gold
Medals by several Ayurvedic
Conferences and Exhibitions
1919, 1920, 1921
1922 & 1923.

12,500
Cured
and
Satisfied
Patients
is
OUR RECORD
For
the Year
1922.

*This Staggering Record looking so tremendous,
but which is nevertheless, a fact spelling the
possibility to you of being freed from all
disease and despair.*

**The Madras
Ayurvedic
Pharmacy, Ltd.,**

A REAL BOON TO SUFFERING HUMANITY

Years of laborious research into the realms of Ancient Ayurvedic Literature have given us this Unexcelled Medicine. It is prepared strictly in accordance with Ayurvedic Sastraic formulæ to suit modern principles of Western Medical Science, from such valuable ingredients as Siddha Makaradhwaja, Mukta, Louha Gold, Praval and rare indigenous herbs and drugs.

IT CURES

Acidity	Diarrhoea	Hysteria	Neuralgia
Amenorrhoea	Dysmenorrhoea	Impotency	Paralysis
Anæmia	Dyspepsia	Leprosy	Rheumatism
Asthma	Eczema	Leucorrhoea	Spermatorrhoea
Bronchitis	Epilepsy	Melancholia	Syphilis
Consumption	Gleet	Menorrhoea	Venereals
Diabetes	Gonorrhoea	Neurasthenia	etc.

Unsolicited testimonials are pouring in from different parts from Gentlemen of various professions about the efficacy of this Patent Medicine. Besides, almost all the Leading Periodicals, throughout India, Burma and Ceylon have congratulated us about the usefulness of our Unsurpassed Production and have recommended the same to the Public.

Rao Bahadur R. VIRARAGHAVA AIYANGAR

Chief Justice, High Court of Travancore, Says:—

"I have been desiring for some time to pay a visit to The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., conducted by Dr. N. V. Sri Ramacharlu, Ph. D. Sc., whose Medicine "SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA" pills have been highly praised for their Efficacy and have obtained vast circulation in the country. I visited the Pharmacy to-day and have great pleasure in saying that what I observed amply justifies the high praise bestowed upon them and the vast circulation they have obtained. The promptitude with which orders are attended to and advice given to the patients who came to the doctor is specially noteworthy. I wish Dr. N. V. Sri Ramacharlu, all success.

MADRAS,

14th May, 1923. } (Sd) R. Viraraghava Aiyangar.

The first and foremost National Leader of India,
The President of the India National Congress, Nagapur, 1920,

AND

Ex-Member of the Imperial Legislative Council

Mr. C. VIJARAGHAVACHARIAR OF SALEM, Says:—

"I Was intending for over a year to visit The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., and have had the pleasure of doing so to-day. Everything is neat and inviting. But what struck me most is the testimony of the high value of the Medicines, especially "SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA" from persons who used them, and that in language and spirit perfectly genuine. I congratulate the Managing Director and Senior Physician, Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. Sriramacharlu, Ph. D. S."

MADRAS,

18th April 1923. } (Sd) C. Vijaraghavachariar

Hours of Consultation

Residence (Sri Ram,

Lloyd's Road, Rayapettah), — 7 to 9 A.M.

With the Senior Physician Office and Dispensary — 10 A.M. to 7 P.M.

44, Govindappa Naick Street,

George Town, MADRAS

Telephone : 1034

Post Box No. 151.

Telegrams "KALPAM"

MOUNT ROAD, MADRAS

కాకినాడ తాలూకా బోర్డు

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాకినాడ, మే 21 :— నిన్నను కాకినాడ తాలూకా బోర్డు 28 గంటల వెంటటూపుగా అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. ఆ సందర్భములలో ఆలోచింపబడి తీర్మానింపబడిన, అందు లో కొన్ని తీర్మానములు తెలియజేయబడినవి.

క్రిందటి ఆక్టోబరు నెలలో తాలూకాలో సంఘములు చేయబడి మినహాయించి తనకుగల తక్కిన అధికారము లన్నిటిని ఈ బోర్డు అధ్యక్షుడు ఉపాధ్యక్షులకు చెప్పెను. ఇది అమలులో నుండగానే ఉద్యోగులపై సభికారములు కలిగించి తనకుగల అధికారములకు జిల్లామెడికల్ ఆఫీసరు కిచ్చెను. తరువాత విద్యా వి. ప. ను ను జూనియర్ లెవెల్ కు ల. య. ధి. కారముల ను స్కూల్ డి. ప్లా. టీ. ఇ. న. మొదలగు విద్యుత్తును, మిక్యుటే ఈ యధికారములలో కొన్నిటిని ఉపాధ్యక్షులకు మాత్రమే యధికారములను తెలియజేయబడినది. బోర్డు అధ్యక్షుడు సంయుక్త సభ్యుని కిచ్చెను. ఉపాధ్యక్షులకు కాక నిబంధన ప్రకారము బోర్డుకుమారుడు ఈ లాగున అధికారముల నిమిత్తము అధ్యక్షుడు తెలియజేయలేదు. నిన్నను జరిగిన సభలో ఇది సమస్యకుండుటకు ప్రవేశపెట్టబడినది. ప్రైవేటు గురు ఉద్యోగులకు అధ్యక్షుడిచ్చిన అధికారములు యుక్తరీతి చేయబడలేదనియు ఉపాధ్యక్షునికిని వైసిపి ను మాన్యురు ఉద్యోగులకును ఒకే అధికారములు కలిగి కృత మోర ను నడిపించుట ఏలూ లేదనియు ఉపాధ్యక్షుడు జే ఆతినికీర్తించి అధికారముల ప్రకారము ఈ బోర్డువారు ఆలోచించవలసిందిగా కోరబడినది.

గౌరవము

కలకత్తా గౌరవసంఘమువారు చిత్తము వచ్చినట్లు పశువుల కడ తగ్గించుటకు బోర్డువారు రుజువు జూపించవలసి యున్నదని కోరిరి. ఈ విషయమై బోర్డుయొక్క సరిహద్దులలో గొట్టెలమేకలు తిట్టచూలుగానున్న పశువులను పాలిచ్చేవారులను చంపగూడదనియు దీనిని అమలులో పెట్టుటకు తగిన చట్ట

నిర్మాణము చేయించుటకు జిల్లాబోర్డువారిని కోరవలసివచ్చినదియు బోర్డువారు తీర్మానించిరి.

మద్యపాన నిషేధము

కాకినాడ తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడు ఈరాజధానిలో పూర్తిగా మద్యపానమును నిషేధించవలసివచ్చినది చేసినతీర్మానమును ఆమోదించుటకు ఈబోర్డువారు పంపిరి. అతీర్మానమునకు సంపూర్ణమైన ఆమోదమును బోర్డువారు తెలియజేయుచు గత రవ్వ మెంటువారిని వెండు సంవత్సరముల క్రితమే కోరినరీతిగా గవ్వ మెంటువారు వెంటనే సంపూర్ణ నిషేధమును ప్రవేశపెట్టవలసివచ్చినది కొనుచు ఈ తాలూకా బోర్డువారు తీర్మానించిరి.

ప్రభుత్వమువారిని నొచ్చుకొనుట నిరాకరింపబడినది.

రావుసాహెబు మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నం నాయుడు గారికి జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని పదవి వచ్చినందుకు ఈబోర్డువారు అభినందనములు చేయుచు స్వాగతముని తీర్మానము ప్రవేశపెట్టబడినది. బోర్డు పరిపాలనయలలో వెసిగెంటు మాన్యురు ఈవిధముగా చేసినందుకు ప్రభుత్వమువారు చేసినవిడికి ఈబోర్డువారు సానుభూతిని తెలియజేయుటకై ఒక సందర్భ ఉపపాదించుటకు బలపడవచ్చెను.

తీర్మానపు పుస్తకమునుండి కూడ వ్రాయబడిన కొంతవర్సయైన పిదప అధ్యక్షుడు సందర్భము నిరాకరించెను.

మ్యునిసిపల్ నిలకసాక్షులు

పురపాలక సంఘముల సామ్యును ఒక సంవత్సరము గడువు అక్సరతయేందరి సంవత్సరములవరకు స్థానిక ప్రభుత్వముల ఇనస్పెక్టరు యొక్క ఆంగీకారముతో, నిలకచేసికొనవచ్చునని ప్రభుత్వములో అనుమతిచ్చివారు.

నోటీసు

మచిలీపట్నము, నాచిల్ కి శాశ్వాలలోని బి. ఏ. తరగత జూనియరు విద్యార్థులకు 1923-వ సం॥రం జూలై నెల 3-వ తేదీనుండి (ఫిజియాలజి) 4-వ ప్రాంచిగా పాఠము చెప్పబడును. ఇదివరలో 5-వ ప్రాంచి చెప్పబడుచుండెను. దరఖాస్తులు ప్రెసిపాలుగారి పేర పంపుకొనవలెను.

శిష్ట కరణ కేంద్ర సభా ప్రకటనము
కోట బొమ్మలి పురమున ఈ సభ 24 తేదీని శ్రీమాన్ సాహిత్యసరస్వతి శారాదామూర్తి శర్మగారి అగ్రాసకాధిపత్యమున గమనజేయబడినది. శిష్ట కరణ కేంద్ర సభా ప్రకటనము అమృతయందుటకయి తిరుగితిని భననహయా మొసగుడెను. ఇచటి పాఠశాలను మిడిల్ స్కూలుగా మార్చుటకయి భగిష్ఠ ప్రయత్నములు చేయి తీర్మానింపబడినది. ఈ సభయొక్క శాసనము ఈ జిల్లాలో బంధువు లందరితో నడుపబడుటకయి ఇరుగని మంది సభ్యులుగల కార్యనిర్వాహక సమితి ఏర్పరపబడినది. శర్మగారు గలవాము మండలాధిప కవులగుర్నియో, తన స్వేచ్ఛ యు నొచ్చియో విధులముగా నుపయోగించిరి.

కోట బొమ్మలి శిష్టకర్మ పాఠశాల సభాకార్యాలయము సూర్యనారాయణరఘుపాత్రులు

శిష్ట కరణ కేంద్ర సభా సంయుక్త కార్యదర్శులు

ఏలూరు, అన్నదానసమాజము

(సంవత్సరకోత్సవమునందు) మూలభనముక్రింద వనూలు రు 590 లు)

మ॥ వనూరు రాయయ్య శ్రేష్ఠిగారు ఏలూరు, అన్నదాన, వైద్య, విద్యాశాసనములకు అన్నదానము వస్త్రదానమునకు మూలభనముక్రింద అయిదువందల రూపాయలు భగ్యముయిచ్చి కాశ్యతధర్మకర్తలైన, సంకసముతో తెలియపర్చుచున్నాము. రు 500/-

మ॥ బూర్గుడ్డ వెంకటకృష్ణయ్య అండు సమ్మవారు 1 కోటు అన్నదానము మూలభనమునకు యిచ్చిన రు 80 లు.

మ॥ మద్దిలరామయ్యగారి కోమార్డు వెంకటబిన్నరాజుగారు, రాత్రివధూకరము మూలభనమునకు శ్రీకాళి, వారిద్యారం, వగైరాతూతలు వెల్లెయిస్తూ సందర్శనకు యిచ్చిన భగ్యం. రు 80/-

వె॥ అయిదువందల తొంపైరూపాయలు సంవత్సరకోత్సవము జర్మిలో కనూబుఅయినది.

వైవారి బె॥ దార్యము యొక్కయు ప్రశంసనీయును. ఇందుకు వైవారు వంద్యులు.

కందుల రామయ్య (టప్టి) అండు వర్కొంగుడయిచ్చెను.

కలరా

భయములేదు

కలరా

వ్యాధిములు

వేగమే

వాంతిభేదిని

పారదోలును

కర్పూరాద్యరిష్టము విఘాదినంజీవనినుండే

కలరా లేక వాంతిభేదిలేదని నమ్మవలెను

ఏలను

అనేక మునిసిపాలిటీలవారు మాకర్పూరాద్యరిష్టం లేక కలరా సంహారణి

కలరా

కలరా

కలరా

వ్యాధికి ఏ దినమైనను అమోఘముగ నుపయోగించి అనేక ప్రాణులను కాపాడుటయే

మ టి యు

తక్షణమే వాంతులను బేధులను నిలుపును. అందువల్ల దుర్గణములను ఏమి పుట్టకుండచేయుట సన్నిపాతలక్షణములను పుట్టనియ్యకుండుట, శరీరములోని వృక్షమును కాపాడుట, మూత్రము అవిచ్ఛిన్నముగ పున్నట్లుచేయుట, ఇతరమందులు పనిచేయనక్కను

దీని నిజమహిమను చూచుటకును నేటికీనముననే

మియొక్క బంధుమిత్రులను ప్రాణభయమునుండి నేటికీనముననే కాపాడుటకు ఒకటుక్కి సంగ్రహించి మియొట్లో పుంచుకొనుడు.

మరల ఇది అతిసారములకును, అజీర్ణ సామాన్యలకును సిద్ధావళము.

శెట్టు 1-కి 1-2-0

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యగారి

ఆయుర్వేద శ్రమము

41 అచారపున్వేధి, జి. టి. మదరాసు.

ప్యాకెండు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము

క్యాటలాగు ఇనాం

తంతివిలాసము

పండిట్ - మదరాసు.

(२४३६४५६)

జేతబంధువాసుగారు యీనెల ౨౯ వ తేదిరాత్రి బొం

బాంసేయలలో మృదానుతు వెట్టుచున్నప్పుడు ఉత్తర అనంత
 పురమండల శ్రావీయసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత సీ || కొండా
 రాజేగారును శార్యదర్శి కోట్లో శ్రీనివాసాచార్యుల వారును,
 ధానికబాతీయ సంఘాధ్యక్షులగు జే. టాకోజిరావుగారును శా
 ర్యదర్శి పి. వెంకటరంగాచార్యులవారును మరికొందరు పోల
 తును స్టేషనులో దాసుగారికి ప్లాగ్గర మొసగిరి. దాసుగారి
 ప్రయాణము పోరులలో కొందరకు తెలియకయు ఆకాలమున
 రైతురచ్చుటకల్ల వారిదర్శనము అబ్బునోరేలోర అనియు ప్రజలు
 పాచ్చుగాకేరలేదు. అయినను దేశబంధుదాసుగారు రైలు
 స్టేషనులోకి వచ్చినపుటికి యింకను మేల్కొని యుండిరి.
 రైలుకొంతసేపు ఆగుటనకున కొంతసేపు మాటలాడుటకు వీలు
 కలిగినది. శ్రీయుత కోట్లో శ్రీనివాసాచార్యులవారు దాసు
 గారిని పున్నమాలాంకృతికలకేసి మండలబాతీయ సంఘపక్షమున
 వారికి వారు బొంబాయిగా ఆఖిలభారత దేశీయసంఘసమా
 వేశమును ఉద్యమపార్టీలవారికిని రాజీవుదుర్చి త్రినమగరాల్లో
 నుశార్యనిర్వాహకత్వమునకు ప్రజలకు అడ్డులేని అవకాశము
 కలగజేసినందులకు వందఃము లాచరించిరి. వీలగునంతవరకు అవి
 కాశము కేసుకొని యిప్రాంతములకు దాసుగారు విచ్చేసి ప్రజ
 లలో ప్రబోధమొత్తన జేయవలయునను విన్నవించిరి. వారికి
 అచ్చటికి వచ్చియున్న ఆధ్యక్షులు మొదలగు వారిని పరిచయ
 ముచేసిరి. దాసుగారు ఇచ్చటి మరిదల సంఘముల స్థితియు,
 ఖర్చు ప్రచారము మొదలగువానిని సవిశ్రుతముగ విచారించు
 కొని తగుప్రత్యుత్తరముల నొసంగిరి. వీలగుయెడల యిచ్చటికి
 విచ్చేసెనమని చెబించిరి.

కందుకూరు	బస్తా	1-క్వి 195	ర,	10-8-0	ర	11-0-
సెన్సూ	,,	డిటో	,,	10-0-0		11-8-0
పెన్ను	,,	డిటో	,,	11-8-0		12-0-0
మినుములు	,,	డిటో	,,	13-8-0		15-8-0
ఉల్లము	,,	డిటో 164	,,	7-0-0		7-4-0

సువ్యతిమానా నె బా 1-కి	రు 150-0-0	155-0-0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14-0-0	24-0-0
కొండాపురం వేరు సెనగపప్పు బా 1కి	,, 60-0-0	62-0-0
యితర ప్రదేశము	,, 55-0-0	58-0-0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి	రు 145 మిషన్ నూనె 180	
అముదము నూనె బా 1-కి		రు 128-0-0

హూయపనుపు బా 1-కి	ర	165.0-0	170.0-0
కూరపనుపు ,,	ర	154.0-0	165.0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి	ర	90.0-0	105.0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	ర	40, 45	
కాళిహస్తీ పాయకట్టు	,,	ర	60, 65
దెల్లము బా 1-కి	ర	40.0-0	50.0-0
చిలకపండు పాతది బా 1-కి	ర	48.0-0	90.0-0
,, క్రాతది బా 1-కి	ర	35.0-0	42.0-0

పట్టాలు రఫం పా 1-2	6	37-0-0	38-0-0
చదరం	,,	38-0-0	40-0-0
రవ్వండు	,,	37-0-0	38-0-0

పెండి 100 తులం#కు	రు 80-0-0 85-8-0
బంగారుము, తులము 1-కి	రు 24-8-0 25-0-0
సవరను 1-కి	రు 15-15-0
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 300-0-0 305-0-0
రాగి డిటూ	రు 860-0-0 865-0-0
అస్సాం చెక్కర బ 1-కి	రు 59-0-0

అవు కృష్ణుడు	20 డిక్రీలు	చ 160-0-0	162-0-0
తొట్టిక్రిష్ణుడు	20 డిక్రీలు		డిటూ
సింహంమార్గ్	20 డిక్రీలు		డిటూ
అవుకృష్ణుడు 16		చ 145-0-0	150-0-0

సప్తతమల్లారు యెట్టేటు తాలూకుకొప్పాక గ్రామములోని కిముతము, పల్లము య 36-0-0 ముప్పదిఆరు యకరములు మెరక, జొన్నచేను య 60 ఇరు యకరములున్నా, వులవగరప చేలక య 4-0 నాలుగు యకరములున్నా జమలా య 46-0 నలుబది ఆరుయకరములు, రు 20,000-0-0 యిరువదివేల రూపాయలుకున్నా య 1 కి సాలు 1 కి రు 8-0-0 యెనిమిది రూపాయలు చొప్పున సిస్తున్నా గ్రామధివాజు ప్రకారము, ఖర్చులున్నా యీనాము మెరక తాటితోట సుమారు య 40 నలుబదియకరములు బల్మక్తా రు 8000-0-0 యెనిమిదివేల రూపాయలుకున్నా తాళ్లతో సహా య 1 కి రు 1-0-0 రూపాయి చొప్పున మెరక సిస్తున్నా య 1 కి రు 5-0-0 అయిదు రూపాయలు చొప్పున తీరువయున్నా సోగు పరిమితము మీద యిచ్చుకొనే పద్ధతినిన్నీ. ఆపుదల అరణ్యము సుమారు య 300 మూడువందలు యకరములు య 1 కి రు 1-0-0 ఒక రూపాయి చొప్పున రేటు తో రు 4000 నాలుగువేల రూపాయలుకున్నా జమలా రు 32,000-0-0 ముప్పదిరెండువేల రూపాయలుకు బేరము వచ్చినది.

యింకా యవరయినా వైనపెట్టి సదరు విధముగా శాశ్వతపు జిరాయితీ హక్కును పుచ్చుకునే వారు ఘండేయదల వెంటనే అనగా ది 10-6-23 వ తేదీ లోగా యిదిగువ చిరునామాకు రిజిస్టరు పోస్టులో దరఖాస్తులు పంపుకోవలెను. మాకున్నా మా మయినరు కుమార్డుగారికిన్ని జరుగుచున్న చానాలో చేర్చబడ్డ బాకీలో ఒకటైన రావుబహద్దరు పంపిడా వెంకటచలపతి రావుగారి కాకినాడ సబార్డినేటి కోర్టుఫయిలు 15/1920 నెంబరు వారంటు అములులో జప్తు అయిన పేదవేగి వగయిరా గ్రామముల జప్తువిడుదల నిమిత్తము ఆ బాకీలో వసూలు యిచ్చేకొరకు పయిన మోదు చేస్సి స్వంతకముతము ఆస్తిని శాశ్వతపు జిరాయితీ హక్కుకు యిస్తూరైయితీ భూమిగామార్పు చేసినండుకుగాను నజరా నాక్రింద సదరు మొత్తము పుచ్చుకొనబడును, గనుక యెవరికిన్ని యీ ఆస్తి యందు యేవిధమయిన తేగాదులు పున్నవని భయపడవలసిన అవసరములేదని యిందుమూలముగా తెలియపర్చడ మయినది.

Address	
Zamindar	R. B. S. V. Rao
Southvallur Estate	Zamindar
Thotavallur	Southvallur Estate
Kistna District	

THE PREMIER HOUSE FOR SASTRAIC MEDICINES.
A REAL BOON TO SUFFERING HUMANITY.

A GUARANTEED AND INFALLIBLE REMEDY FOR ALL ACUTE AND CHRONIC DISEASES.

Siddha Guru Makaradwaja is one of the most powerful and principal alternative tonics of the Hindu Materia Medica. It is one of the costliest medicines and is compounded of reliable ingredients such as Gold, Silver, Pearl, 'Coral' Bhasmas and some rare herbs. If this is taken twice a day, without any restriction of diet, it would strengthen the system which has debilitated and enervated by excess of sexual indulgence. Loss of memory, loss of vitality, sleeplessness, tremor of limbs, prematurely aged appearance, palpitation, indigestion, spermatorrhoea, anaemic look, impotency etc, will disappear. Further, this tones the digestive and respiratory organs, rouse the appetite, purifies the blood and thus invigorates the whole system, improves the memory and mental strength. In all these ways this serves the purpose of promoting happiness in man and helps procreation removing the condition of old age. This may be taken by both the sexes in any climate as a general tonic. A trial will convince the public.

PRICE PER PHIAL OF 50 DOSES Rs. 15-0-0 ONLY.

Apply to.—Sarareanananda Siddasramam.

W S 26 or 7

Post Box No. 1280, Madras.

Telegrams : " GURU "

స్కూలు మాస్టరు

కృత్తు లన్నిటిలో ఈ పాఠ్యాధ్యక్షుని గౌరవముంది. కాని అది మిగుల కష్టమై బాధ్యతాయంత మైంది. గత్యు మోటుల వారి అన్ని పాఠ్యాధ్యక్షులు ముందును మొదట విద్య కేంద్రముల నుండి వచ్చిరి. ఈ స్కూలులను స్వయం ప్రేరేపితముగా నిర్మించిరి. ఈ స్కూలులను స్వయం ప్రేరేపితముగా నిర్మించిరి. ఈ స్కూలులను స్వయం ప్రేరేపితముగా నిర్మించిరి.

2-1-1923 నేటి 14వ సంవత్సరము నీ స్కూలు ఎరిమింట్టాలోని కేంద్రము 1923 నాటి ఏప్రిల్ 1వ నేటి నాటి నీయమమున ప్రచురించినారు. ఎరిమింట్టాలోని కేంద్రము 1923 నాటి ఏప్రిల్ 1వ నేటి నాటి నీయమమున ప్రచురించినారు. ఎరిమింట్టాలోని కేంద్రము 1923 నాటి ఏప్రిల్ 1వ నేటి నాటి నీయమమున ప్రచురించినారు.

ఈ స్కూలు ప్రకారము స్కూల్ ట్రైనింగ్ ప్యాస్ అయిన వారు స్కూలులకుగానూ శాఖలో వానికి ప్రేయిండ్ అయి బిచ్చుకను రు 25 ల జీతము వారమున. వాత యింకాదిపాత్ర మెందులలో నున్నా పాగా పోషణలో అక్షణమున వానికి నెలకు రు 35 ల జీతము వారమున. ఈ రు 25 ల జీతము వాడు టీచర్ గానుండి సంపాదించునట్లు వాడు మొదట కొంతకాలము అక్షాప్రేయిండ్ టీచర్ గా పనిచేసి తర్వాత తమ సంవత్సరముల ప్రేయిండ్ గు పొందిరావలయును. వాడే లెవెల్స్ గునాస్తాగా శాఖలో వారంభయించునట్లు నెలకు రు 35 ల జీతమును పొందును. క్రమముగా స్పెషల్ ట్రైనింగు ప్యాస్ చేసి రొప్పయి ద్వారా గవర్నమెంట్ గావించునట్లు సంపాదించగలడు. స్కూలు ట్రైనింగ్ ప్యాస్ చేసి రు 25 డ్యూ ప్రేయిండ్ అయిన ముగ్గులమాస్టరు రు 20 డ్యూ గవర్నమెంట్ అయినప్పటికి రు 60 ల జీతము వారమున. చూచితిరా మీదరవ్వవచ్చును. తిరిగికాగము స్కూలు మాస్టరుమీద గవర్నమెంట్ వారికి వయలేక పోవుట వేరు.

ఇక గవర్నమెంటు వారు నియమించిన జీతముల స్కూలును పరీక్షించి చూచెదను. ప్రాచీనము ప్రేయిండ్ టీచర్ కు రు 30 లను లాండ్ రు 35 లు ప్రేయిండ్ టీచర్ కు రు 30 లను అక్షాప్రేయిండ్ టీచర్ కు నియమించినారు. అలాగ నీ కేంద్రమున వారికి రు 20 ల భేతము వేట్టివారు. ఇతర ప్రాంతము ప్రకారము చూచిన స్కూలు ట్రైనింగ్ ప్రేయిండ్ టీచర్ కు రు 30 ల జీతము నియమించునట్లు యిచ్చును. అట్లు కాక రు 60 ల నియమించినారు. అలాగ ప్రాచీన టీచర్ కు భేతము రు 10 ల వేట్టివారు. ఇది వ్యాధియుగాదు స్కూలు ట్రైనింగ్ వారికి రు 35 ల జీతము కష్టక యిందలయినను.

గవర్నమెంటు వారు వ్యాప్త దొరగారి అధ్యక్షు క్రింద వివరణకై నియమించునట్లు కమిటీ వారు స్కూలు ట్రైనింగ్ టీచర్ కు రు 100 అక్షాప్రేయిండ్ టీచర్ గా నియమించి పోషించునట్లు యిచ్చిరి. అది యెంతయు వ్యాధియుగాదు నుండింది. కాని గవర్నమెంటు వారు నియమించిన లెక్కపెట్టక రు 60 లనే నియమించిరి. ఇప్పుడైనను మన రాజధాని లెవెల్ టీచర్ కానికా మొదటినియమించునట్లు పట్టి (వ్యాప్తమిట్టి) వారు నియమించినట్లు స్కూలు గవర్నమెంటు వారు పెట్టుకొని చేయవలయును.

ఉపాధ్యక్షుల జీతములను, విద్యార్థిజ్ఞానమును వృద్ధి ఈ గట్టు మరియొక మార్గము కలదు. అదియేమన, స్కూలు ట్రైనింగ్ ప్యాస్ చేసిన టీచర్ ను ఇంటర్మీడియటు పరీక్షకును, ఇంటర్మీడియటు ప్యాస్ చేసిన టీచర్ ను బి. ఏ పరీక్షకును కాతెడల చదువ నవరము లేకయే ప్రావీణ్యముగా పోవుటకు సహజ మియ్యవలయును. మిక్కిలి ముఖ్యముగ మిక్కిలి వీర లగుటచే నెవ్వరునవరములేక టీచర్ గా చేరి మందులనుగా రక్షణ లు వచ్చును. వీరి కాయకలాప మిద్వికతో ఇంటర్మీడియటు, బి. ఏ పరీక్షలను ప్యాస్ చేసి వేతనమును, జ్ఞానమును, మలభ ముగా నిభివృద్ధి చెందులరు. ఇట్లే యితరమును కలెక్టర్, కలెక్టర్ యూనివర్సిటీల వారి సహకారములతో ముందే అంటి టీచర్ కిచ్చియున్నారు. అందుచే నా రాజధానిలోని టీచర్ అన్ని విధముల నిభివృద్ధి చెందును సులభమై నున్నాడు. ముగ్గులమాస్టర్ సెనేట్ మొదలైన వచ్చు సెనేటు మిటింగ్ లో పోరాడి యుపాధ్యక్షును టీచర్ గారికై సంపాదించ వలసిన యిత సులభమైనది. విద్యాకాని మంత్రిగారు దయామయి లగుటచే వీర టీచర్ కు వీర ము క్రింద గవర్నమెంటు వారు నియమించునట్లు.

Advertisement for guns. Includes images of two different types of firearms. Text in Telugu describes the guns and their specifications. Title: ధ ర లు న కు ము. క్షేట్రలాగు ఉచితము.

Advertisement for aerated water. Text in English and Telugu. Title: EVERYTHING for Aerated Water Manufacturers. ఏ రి యే టే డ్ వాటరు ను తయారు చేయునట్టి వారికి అవసరమైన వస్తువు లన్నిటికిని ఈ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలెను. Write to: Agent, Messrs. Barnett & Foster, VIZAGAPATAM.

Large advertisement for 'మహాభగవంపిత' (Mahabharatam). Title: మహాభగవంపిత. Text in Telugu describes the work and its significance.

Advertisement for 'ఏరియా అను కడుపునొప్పి నివారణి' (Area Anti-Flatulence). Title: ఏరియా అను కడుపునొప్పి నివారణి. Text in Telugu describes the medicine and its benefits.

Large advertisement for 'సిద్ధ ముకరధ్వజ' (Siddha Mukaradhwa). Title: సిద్ధ ముకరధ్వజ. Text in Telugu describes the medicine and its benefits. Includes a list of agents and their locations.

తల్లి బిడ్డ యిరువురును "హిమాని"ని
మిగుల ఉత్సాహముతో
ఉపయోగింతురు

ఇది వయసులే తల్లిగానండి, అందమునిచ్చు స్వచ్ఛమైనది. సాగనున
కాంతిని హెచ్చింపను. చర్మము నునపుగాను చలగాను, తుదముగా నగును.
చర్మముమీద దుద్దిన నులభముగాకరుగును. జిడ్డుగాను, గట్టిగానుఉండదు.
యందులో క్రొవ్వ, చమడ, గ్లిసెరిన్ మొదలగునవి కలియబులేదు.
మెటిమలు, ముడతలు, ఎండకడిమి ఎటువైపు, చర్మము గరవగానందుట,
మొదలగునవి కట్టాకుంచలే పోవును.

మృత్తికాస్థి నమ్రతలచే రయారచేయబడినది. రక్తమధూరాలముగా
పాడును.

శ్రీమదరాలు, కెమిస్టులు హెచ్చుతగవారందరై వెలవ వోరతును
మంచిపొగసైన పెట్టలో నుంచబడిన బుడ్డి 1 కి ధర రు0-12-0

Sharma Banerji & Co,
43, Strand Road,
CALCUTTA.

MADRAS } PANDYAN & Co.,
AGENTS. } 5, Old Jail street, G. T. MADRAS

Head office: -
CALCUTTA.

బెట్టిను రైసుహల్లరు అండు పాలిషరు

నెం 1, 2, 7 రుల రైసుహల్లరులు స్టాంపులోనుండి తక్షణమే యివ్వబడును. ఈ హల్లరులకు
విడిభాగములు ఎక్కడును సిద్ధముగానున్నవి. కిరెక్ట్రాడు అయిలు ఎంజనులు పోటీ ధరల
చొప్పున కష్టముచేయబడును. మరి యొకరి మీద ఆర్డరును కంప్రుటరు ముద్ర ము ధరలను
పోల్చి చూడగోరవలెను.

B. D. BERY & Co.,
8 Sembu Doss St., Madras.

బంగారు, కెంపులుచేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు

నెం 52

నెం 51

నెం 53

పువ్వురాగముగలది 1-కి ధర రు 25-0-0 తిరిగి యిచ్చునది రు. 17-8-0
కెంపులుగలది 1-కి ధర రు 27-8-0 " రు. 17-8-0.

ముఖ్యగమనింపు:—ఈ కర్డోనిన ఏనగుగాని చూకే వాడుకరేసిక, పుచ్చుకొని నైతి తెలుపబడిన ప్రకారము నై
కము వాడవలెను.

మా చిత్రచిత్రపు క్యాటలాగు యివాముగా కంకురును.

హిరాలాల్ మోతీలాల్

126 సావుకారపేట
మద్రాసు.

**ARABIAN
HAIR OIL**

వెంట్రుకలకు దీనికి సమానమైనది లేదు

వెంట్రుకలను కృత్రిమమున, పెరుగునట్లు
చేయుటయందు అనమానమైనది. వెంట్రుకలు
రాలలు తెలుగుమే నిలుచును. ఇది అరబియాలో
నున్న ఒక ఋషిగారుచే కనిపెట్టబడిన
యోగము. ఒకవారములోపల దీని ఆయ్యురమైన
గుణము తెలియును.

మద్రాసులోనున్న డాక్టరు ఎస్. మధులక్ష్మి ఎం. బి. అండ్
సి. ఎమ్. గారి అభిప్రాయము:—నాకర్ధమయ్య రోగులలో నొకడు
మివాననలైయును వాడినందున నెం 1 ట్రు క లు రాలలు నిలిచినది
మరియు వాడుగా వెంట్రుకలు పెరుగుటకు సహాయకారిగా నుండెను.

ఎమ్. ప్రెసెన్ట్ టెక్ మెట్టిటి నూకర్ వై జరుమద్రాసు:—
నాకరన, నాన్నామీరు లనేకులచేతను మీ అరేబియన్ల నానన
లైయు వాడబడినది. దానియందు వ్యాధులను మడయ్యనట్టియు
మరల పూర్వపుస్థితికి తెచ్చునట్టియు అద్భుత గుణముగలదని నేను
యాధికారిగా తెలుపుచున్నాను (వ్రాసి).

డాక్టరు ఎస్. కె. మున్నేను, ఎగ్జిక్యూటివ్ యిట్లు తెలి
పి:—అరేబియన్ వానన లైయునందు మంచి గుణముగలదని నేను
నిజముగా చెప్పుచున్నాను. దానిని ఉపయోగించునట్టి స్త్రీలందఱు
అది వెంట్రుకలను చక్కగా పోషించి, పెరుగుటకురొద్దునునని
గ్రహించెదరు.

వెల సీసా 1-కి రు. 1-4-0.

ARABIAN HAIR OIL Co.,
45, PETER'S ROAD
MADRAS.

మహాకౌలిభస్మము

డబ్బీ 8 అణాలు, 6 డబ్బీలు రూ 2-8-0

గాలితగిలి చెడిపోవడం, గాఢబిడ్డలలో వుంచబడి యు
న్నది. కొంచెము భస్మము నీళ్లతో చిక్కిగాలిపి మెత్తక
బిడ్డలవలెరాచి యెండనిచ్చిన యెడల చెడు నిమగ్నములలో
అవి పులుపుట రాలిపోవును చర్మమునకు నలుపుగాని మరెయి
చెడుగాని కల్గుదు.

రాయల్ పండ్లపాడి

డబ్బీ 3 ల 12 డబ్బీలు రూ 2-0-0

పండ్లను మత్తమువలె తెల్లగాచేసి చిగుళ్లను గట్టిపరచు
ను. తీపు, రక్తము, దుర్వాసన-పోగొట్టును.

చుండులైలము

2957

సీసా 8 అణాలు, పోస్టుఖర్చు 5 అణాలు

నువానన నూనెలవల్ల తలలో చుండు పోనివారికి ఇది
చాలా ప్రశస్తమైనది. దీనిని అయిదారు దినములు ఉపయోగించి
చినమీదకు చుండు నిర్మూలముగా నశించును.

విక్టోరియాడిపో మైలాపూరు, మద్రాసు

మీరు

219

దేహరోగ్యవిషయాభివృద్ధి

తెలుపు

కామశాస్త్రమును

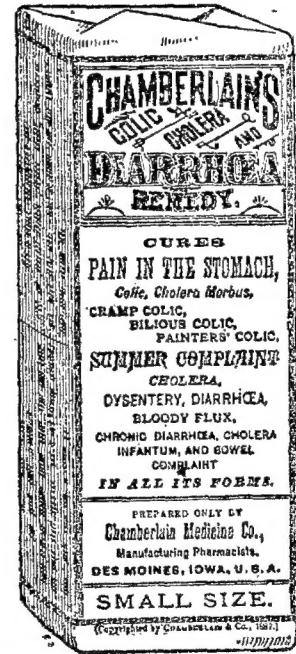
పుస్తకమును కని, విని, చూచియుందురా
లేదా,

ఇప్పుడే మాకు వ్రాసిన లేఖలువగైరా
ఖర్చులు లేకయే పంపెదము.

వికాసము:—

ఆతంకనిగ్రహ బోషధాలయము

28 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

చేంబర్లెన్ గారి

శూలనాప్తి

అతి సార

నివారిణి (1)

ఈ వ ధ ము ను

నేవించుటచే

కడుపునొప్పి, గ్రహణి,

అతిసారము, శూలనాప్తి,

పేగు సంబంధ మైన వ్యా

ధులు మున్నగునవి అత్య

ద్భుతముగా కుమరును.

అన్ని జాగాలలో విక్రయ

ముగకు దొరకును. 82

నూతన ప్రచురములు

బమ్మెర పోతనామాత్యప్రణీతము

ఆంధ్ర బాగవతము

1-కి 6-0-0

డిటో మేలుప్రతి 2 సంపుటములు

8-0-0

ఆంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము

1-కి 5-0-0

అనందరంగ రాట్నందము

1-కి 1-8-0

అనంతనిఘండము

1-కి 0-14-0

అప్పకవియము

1-కి 2-8-0

అధర్వణకారికలు, నటిక

1-కి 1-0-0

ఇంకను అనేక సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు ముద్రణదోర
కును. క్యాటలాగులు చూడగోరినాము.
వావిళ్ల - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,
292, ఎస్టేట్, చెన్నకట్నం.

హ ను మా క ష వు ం ట క వే నా లు

మిక్కిలి మేలైనది!

ఎల్లప్పుడు వుపయోగింపుడు!!

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అందు బ్రదర్, 12-బంజరువీధి, మదరాసు.

1727

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

రబ్బరు స్టాంపులు

అచ్చు బైండుపనులు, రబ్బరు స్టాంపులు, స్టెప్లు, రాగి, బంగారము, పెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్లాకులు చేయుట, స్టేషనరీ సామానులు. (609)

ఎంగ్రేవింగు

JABAKUSAM OIL

The Most Renowned and Efficacious
Hair Oil in the Whole World

జబకు సుమ తైలము

ప్రపంచములో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందినట్టియు,

749

అత్యద్భుతమైన గుణము నిచ్చునట్టియు

వాసన తైలము.

C. K. SEN & Co. Ltd.,

29, COLOOTOLO STREET,

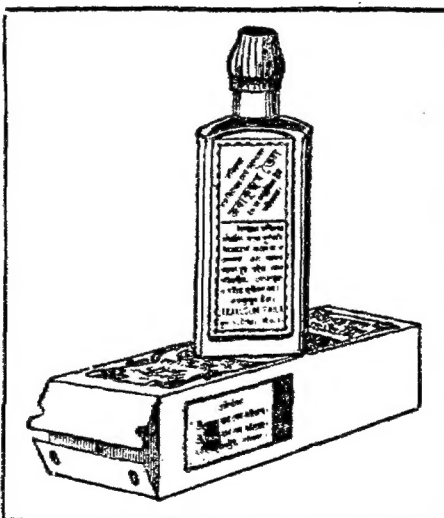
CALCUTTA.

Telegrams: "Physician."

Telephone: 2715, CALCUTTA.

Rao's Advertising Agency,

CALCUTTA & MADRAS.

The Provincial Insurance Co. Ltd. An Application.

మహారాజశ్రీ ప్రావిన్సియల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ మదరాసు ప్రాంచియల్ నేషనల్ గారీసముఖమునకు
అయ్యా, పాలసీసంబకు 1391 గల బొంతల రంగపు ఆను గతించిన నా కొమారుడు సంవత్సరం
వరకు మూత్రమే మీ కంపెనీకి చెల్లించి యుండగా ఆచాలసీకిగాను నాకు మీ కంపెనీ నుండి చెంద
వలసిన 2000 రూపాయలకుగాను మీరు దయతో పంపిన ఇండియా ఇ పరీయల్ బ్యాంకు చెక్కు
నాకిందినందులకు మీ కనేక ధన్యములు వై మొత్తమునకు నేను నాకు దారుడ నని క్రమమైన
రుజువు దాఖలాలు నేను మీకు పంపివేంటనే ఏలాటిచిక్కులును లేక నడతు చెక్కును నాకు
కంపుటలో మీ కంపెనీయొక్క స్థితియ, నచ్చకమును తెల్లడిచేయుచున్నవి. మీ కంపెనీతోటి
స్వసహజములు ఏక్కువ ఖాతాదైనవియు పాలసీలకుగల హక్కులయం దేలాటి కష్టములుండవనియు
అందిరికిని స్పష్టముగ తెలుపుచున్నవి నాకున్న వృద్ధాప్య దశవల్లను మనోవ్యాకులములవల్లను నా
హక్కును గురించిన దస్తావేజులు వగైరా నేను మీకు పంపుటలో ఆలస్యమైనదానివల్ల నాకు
వైక మందులగుడ ఆలస్యమైనదేగాని తేరుగాదు.

619

వెడతల్లి సమద్రం, తేది 12.2.23

బొంతల తిప్పయ్య

Wanted agents on liberal terms For further particulars please apply to.
The Manager & Co. Commercial Street, Madras.

తేలుకాటునకు ఔషధము

ఈ ఔషధము నువ్వయో
గించినతరువాత మీ విషమును
తీసివేసి, బాధను పోగొట్టును.
బుడ్డి 1-3 ధర రు 0-8-0.
1-8 బుడ్డవరకు
పోయినవరకు 0-8-0
రు 4 లు ఆవ్యాధ్యుగా
కంటిని ఒక దశనముల్లు
తపాచుచూర్చి లేకనే పంప
బడును.

RAJVAID SRI BAMANDASJI

KAVIRAJ

152 Harrison Road

119

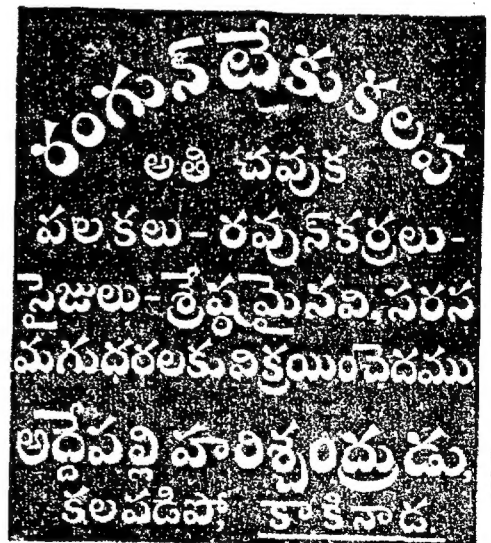
[Calcutta.

సోదా గ్యాసు

సోదా లిమనేడు తడితరమైన పానీయములు
తయారుచేయుటకు పరిశుభ్రమైన గ్యాసు ఎక్కువ
గ్యాసు కొనగోరువారును పరస్పరమైనధరలు కావల
సిన వారును,

డక్కన్ షుగర్ ఆంకారికం వెని,
370 చామర్ల కోట గోదావరి జిల్లా.

అన్ని వాని తెలుగుకొనవచ్చును

యినాం! యినాం!!

60 సం॥ కముల అనుభవముగల సర్కారు

వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు బానుగారి

సుఖదీవిత రహస్యచిక్కినము

ఇనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలీనము

నకు వ్రాయవలెను.

(8896)

ఈ క్షరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

The swasthya Sahaya Pharmacy,
20-2 Harrison Road, Calcutta

అమృతాంజనము

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిశ్చులు మొదలు వఱకునైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.
250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు యూ 1-4-0
(1002) సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటిని మిఠా కస్తూరిమాత్రలు అత్యంత మెరుగుమొసంగినది. దయచేసి
6 బుడ్లను పంపుము. పి. శ్రీనివాసరావు, కాగ్గర్లు, ఇట్టిగడక్, డిశ్చార్టు మెంటు రాయపూరి (సెంట్రల్ ప్రావిన్సు.
(1008) మీ కస్తూరిమాత్రలను వాడుటచే చలిజ్వరము, దగ్గు మొదలగు వ్యాధులు బాగుగా తగిలినవి.
రత్నము 6 బుడ్లను పంపుము. హరంగట్టే సీలా గౌదార హనుమాన్ హల్ది, కర్ణాటా)

సారస్వతానవం (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు మంచి బలమునిచ్చు ఔషధము. 594
జ్ఞానశక్తిని కలిగించును, సంగీతజ్ఞుల కంతస్వరములను మనోహరత నిచ్చును. కడుపు, రొమ్మ, పక్కలు, మోకాళ్లు,
మాంసఖండములు, శిరస్సు వీటిలో గలగు నొప్పిలను తగిలించును. మెదడు దుర్బలముగలవ గలగు కుర్రపు, ఆలస్యము, తల
నేదీమి, కండ్లుచీకటి, కేసాకంఠము, పిత్తునరములు చేదదగ, కడుపులోపంట గుడిమము, మలబద్ధము, ఆకలిలేకుండుట, కలెత్తు
దము, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలరోగములు, ఇంకను అనేక రోగములును గుణవర్ధనము. విశ్వాధ్యక్షుడు, వ్యాధివాదులకు
గంజీవంటిది. 6 బొమ్మ సీసా 1-కి రు 1-0-0 అ.
రు. 2 లు ఔషధములు కొనువారికి మా శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేక క్యాండ్లరు ఇనాం.
త్రాంకి, నెం 881, తంబుకెట్టిపేడి, మదరాసు. త్రాంకిమండి పిట్టాపంతులదేవు.
పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారావునవైద్యశాల మైసూరు. (4)

వెంట్రుకలే అందము? రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడుదు.
ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుపాడైపోవును.
అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే కామిసీయానూనెను వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కెట్టి రోగమున్నను, శిరో మాంధ్య మున్నను, యిది రిజిస్టరు
వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గడకుగ గాని యుండదు
మీ వెంట్రుకల మరల యెప్పుటి మెత్తిదగమున గల్గి కట్టుకలె నుండి మెర
యు చుండును.

"Everybody's favourite
Toilets, Kaminia Oil,
& Otto Dildahar, Sold
everywhere,"

ఈ రోజునకే దీనిని పరీక్షించి చూడుము
వెంట్రుకలు యెట్లుబృద్ధి కాగునో కనిపెట్టుదు
కామిసీయా తలనూనెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది జేయును.
తల బుడ్డి 1-కి 2-కి రూపాయి వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.
అన్ని టోటల్స్ ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నవి.

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

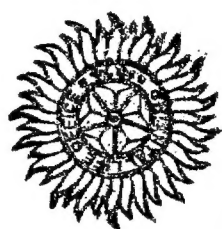
"ఓటో దిల్ బహారు"కు న్రాయును.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది అత్యంతమైన గుణముగలది.

బొమ్మ బుడ్డి 1కి ధర రు 2-0-0 } కొన్ని చుక్కలు చేతిమూలయందు చల్లిన మిక్కిలి
(దాము బుడ్డి 1కి ధర రు 0-12-0 } మనోహరమైన వాసన పుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును
1/2 (దాము బుడ్డి 1-కి ధర రు 0-8-0 }
ఇది మందు లమ్మారాచిరీకర్షణము, తల కలెత్తువారికర్షణము దా దొడగెను. లేకున్న.

సాలు యేజంట్లు:- ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

155 జమ్మామశీదు, బొంబాయి.

ఓరియంటల్ గవ
ర్న మెంటు సెక్యూరిటీ
రిటీలైఫ్ అన్యూరన్య
కంపెనీ లిమిటెడ్.

(1874 సంవత్సరమున హిందూ దేశమునందు ంకాన్యా
తలు చేయబడినది.)

హెడ్ ఆఫీసు, బొంబాయి.

పూచీగా కి విధముల లాభముగల పాలసి
ముసలితనమునందు, కూటుంబసంరక్షణమునకు ఆశ
కులముగా నుండునట్లు ఒకక్రొత్తనమా ప్రయోగ

భీమాపద్ధతిని

672

ఈకంపెనీ ఏర్పాటుచేసియున్నది

ఈ ఆకర్షించెడు పాలసీప్రకారము పూచీ
యివ్వబడు లాభములేవన,

(1) 25 సం॥ములలోపల మరణము సంభవించు విషయ
ములో యిచ్చుటకు అంగీకరించిన ఒక పెద్దముత్తము చెల్లించ
బడును.

(2) నిర్ణయకాలము పూర్తియగునంతకును జీవించుయున్న
విషయములో చెల్లించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము
నగదుగా ఏర్పాటుప్రకారము చెల్లించబడును.

25 సం॥ములైనతరువాత మరణము సంభవించిన మొద
టియిచ్చుటకు తీర్మానించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము
చెల్లించబడును.

ఈలాభములతోకూడి పాలసిదారుడు తనకష్టమున్న
ఈఅవకాశమునైన లాభములను పొందుటకు అర్హుడు.

(ఏముతములను 25 సం॥ములవరకును లేక మరణకాల
మువరకును చెల్లించవలెను.

వివరములకు ఈదిగువ చిరునామాలకు త్రాడవలెను.

C. M. Srinivasan, B. A. B. L., Ag. Branch Secy.
Oriental Assurance Buildings
Post Box No. 8, Madras.

Bangalore Branch:—St. Mark's Road,
Bangalore

Trivandrum Branch:—Trivandrum.

వెలుపలికి 635 (క్రొత్తచరిత్రాశాఖకు)

బల్లారి ధర్మవరం, కృష్ణమాచార్యుల

రోషనారాశివాజి

అను నాటకము వెల రు 1-0-0

వలయువారు బల్లారి, తమాచిలూస ప్రెస్సునకు
వాచునగును.

మలయచందనము

గనేరియా అను నొకరోగమునకు మరణము
కష్టము లేదు. పిచికారీతో పని లేదు.

ఎటువై, తెలువై, పచ్చ, అను మూడు
కష్టముల నెక రోగమును మూడు
పూటలతో మాన్పును. స్త్రీల కష్టము
వ్యాధులను కూడ ఇది రాజొకము,
(1251) డబ్బీ 1కి వెల 1-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం (గోదావరిజిల్లా.)